

PATVIRTINTA
Direktoriaus 2019 m. rugpjūčio d.
įsakymu Nr.V1- 132

**PANEVĖŽIO „ŠALTINIO“ PROGIMNAZIJOS
2019 - 2020 IR 2020 - 2021 MOKSLO METŲ
UGDYMO PLANAS**

Turinys

BENDROSIOSIOS NUOSTATOS	4
UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS	6
Mokslo metų trukmė, skirstymas pusmečiais. Pamokų laikas. Mokinių atostogos	6
Ugdymo proceso koregavimas ar sustabdymas	8
Pirmų ir penktų klasių bei naujai į mokyklą atvykusių mokinių adaptacija	9
MOKYKLOS UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS	11
Bendrosios nuostatos	11
Pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla	11
Socialinės - pilietinės mokinių veiklos pagal pagrindinio ugdymo programą organizavimas	13
Integruojamųjų ir prevencinių programų įgyvendinimas	14
Trumpalaikiai integruoti projektai	18
Ugdymo diferencijavimas	19
Dalykų mokymo intensyvinimas	20
Pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti	21
Mokinių mokymosi krūvio reguliavimas	21
Mokymosi pagalbos teikimas mokiniams	23
Asmenų, baigusių užsienio valstybės ar tarptautinės organizacijos pradinio ar pagrindinio ugdymo programos dalį, pradinio ugdymo programą, ugdymo organizavimas	24
Laikiniųjų grupių sudarymas	25
Mokymo namie organizavimas	26
Mokinio individualaus ugdymo plano sudarymas	27
Aktyvioms veikloms skirtos pertraukos	27
Mokymosi sąlygų sudarymas mokiniams mokytis ne tik klasėje, bet ir kitose aplinkose	28
Švietimo pagalba mokiniams	29
Mokymo(si) išteklių panaudojimas	29
Neformaliojo vaikų švietimo organizavimas.....	30
MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS	31
UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMAS	33
Ugdymo turinio planavimas ir įgyvendinimo stebėsena	33
PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS	36
Pradinio ugdymo programos vykdymo bendrosios nuostatos	36
Ugdymo sričių dalykų mokymo organizavimas	36

Pradinio ugdymo bendrosios programos dalykams įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius per savaitę ir per metus	38
PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS	39
Pagrindinio ugdymo programos vykdymo bendrosios nuostatos	39
Dalykų sričių ugdymo turinio įgyvendinimo ypatumai	39
Pagrindinio ugdymo programos pirmajai daliai (5-8 klasės) grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius per metus ir per savaitę	42
MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIKANDANČIŲ DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS	44
Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, pažangos ir pasiekimų vertinimas	44
Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos teikimas	45
Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymas namie	45
PRIEDAI	46

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Panevėžio “Šaltinio” progimnazijos ugdymo planas (toliau - Ugdymo planas) reglamentuoja pradinio ugdymo (1-4 klasių) programos bei pagrindinio ugdymo programos I dalies (5-8 klasių) ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą mokykloje 2019-2020 ir 2020 - 2021 mokslo metais.

2. Progimnazijos ugdymo planas sudarytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2019 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. V-413 patvirtintais 2019-2020 ir 2020-2021 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrojo ugdymo planu, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2019 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. V-417 patvirtintais 2019-2020 ir 2020-2021 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais.

3. Mokyklos Ugdymo plane nekeistas privalomųjų dalykų sąrašas, klasei skirtų privalomųjų pamokų skaičius per savaitę, minimalus dalykui skirtų pamokų skaičius.

4. Progimnazijos ugdymo turinį 2019 - 2020 ir 2020 - 2021 m. m. reglamentuoja:

- Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos (patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433);

- Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendroji programa, patvirtinta LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu 2016 m. sausio 25 d. Nr. V-46;

- Lietuvių kalbos ir literatūros pagrindinio ugdymo bendroji programa, patvirtinta LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu 2016 m. sausio 25 d. Nr. V-46;

- Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas (patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049).

5. Ugdymo procesas organizuojamas vadovaujantis šiais dokumentais:

- Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309;

- Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo lavinimo programas tvarkos aprašu (patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556);

- Lietuvos higienos norma HN 21:2017 “Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773);

- Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu (patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405);

- Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. V-256);

- Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu (patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011-09-30 įsakymu Nr. V-1795);

- Žmogaus saugos bendrąja programa (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymas Nr. V-1159);

- Pagrindinio ugdymo etninės kultūros ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosiomis programomis (patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651);

- Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr.ISAK-494);

- Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941);

- Ugdymo karjerai programa (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72);

- Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. ISAK-2695.

- Geros mokyklos koncepcija (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu 2015 m. gruodžio 21 d. Nr. V-1308).

6. Mokyklos ugdymo planui parengti direktorės 2019-05-03 įsakymu Nr.V1-92 buvo sudaryta darbo grupė. Darbo grupė nutarė ugdymo planą rengti dvejiems mokslo metams; susitarė dėl mokyklos ugdymo plano turinio, struktūros ir formos.

7. Ugdymo planas sudarytas vadovaujantis Metodinės tarybos, Mokytojų tarybos nutarimais, Mokyklos tarybos sprendimais, pagal mokyklos galimybes ir atsižvelgiant į mokinių bei jų tėvų siūlymus. Mokytojai metodinėse grupėse diskutavo ir teikė siūlymus 2019-2020 ir 2020-2021 m. m. ugdymo plano projektui rengti.

8. Rengiant mokyklos ugdymo planą buvo remtasi švietimo bei mokyklos veiklos stebėsenos, mokyklos veiklos įsivertinimo duomenimis, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese duomenimis ir informacija bei nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo duomenimis, tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais.

9. Ugdymo plano **tikslas** - nustatyti pradinio ir pagrindinio ugdymo I dalies programų įgyvendinimo mokykloje principus ir reikalavimus sudarant lygias galimybes kiekvienam mokiniui siekti asmeninės pažangos ir įgyti mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

10. Ugdymo plano **uždaviniai** pradinio ir pagrindinio ugdymo programoms įgyvendinti:

10.1. sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingai ugdytis lanksčiai taikant bendrąsias programas, pagal poreikį ir galimybes mokymą(si) vadovaujant mokytojui derinti su personalizuotu, savivaldžiu ir interaktyviu mokymusi;

10.2. remiantis pasiekimų ir pažangos vertinimo duomenimis ir informacija stiprinti mokinių skaitymo ir kalbos vartojimo gebėjimus;

10.3. aktualizuoti gamtamokslinio ugdymo komponentus - ekologinį, aplinkosaugos, sveikos gyvensenos skatinant mokinių kūrybinę, eksperimentinę – tiriamąją veiklą;

10.4. ugdomojoje veikloje tikslingai naudoti skaitmeninį turinį ir technologijas siekiant įvairiapusiškiau ir veiksmingiau mokiniams mokytis.

11. Mokyklos bendruomenei svarbūs šie ugdymo proceso įgyvendinimo **principai**:

11.1. pagalba, rūpestis, dėmesys kiekvienam mokiniui, kiekvieno mokinio ugdymo(si) pažanga;

11.2. efektyvios šiuolaikinės pamokos, neformaliojo švietimo užsiėmimo organizavimas, grįstas grįžtama informacija;

11.3. ugdymasis ir mokymasis įdomus, auginantis (atitinkantis mokinio poreikius, gilus ir sudėtingas), interaktyvus (pagrįstas sąveikomis, dialogiškas, be sienų, globalus);

11.4. atvirumas inovacijoms ir kūrybiškumui, pilietiškumas, tautinės savimonės saugojimas;

11.5. svarbiausių mokinių **vertybinių nuostatų** (atvirumo, kūrybingumo, atsakomybės) ir **kompetencijų**, būtinų gyvenimui šiuolaikinėje visuomenėje, plėtra;

11.6. glaudus ryšys su gyvenimu, aukšta elgesio kultūra;
 11.7. bendruomenės narių atsakomybė, dialogiškumas, partnerystė ir aktyvus dalyvavimas mokyklos veikloje;

11.8. bendradarbiavimas su socialiniais partneriais, įvairiomis įstaigomis ir institucijomis.

12. Ugdymo planas buvo suderintas su Mokyklos taryba (Mokyklos tarybos 2019-06-19 posėdžio protokolas Nr.V7-3) bei su mokyklos steigėju - Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Švietimo ir jaunimo reikalų skyriumi ir 2019 m. rugpjūčio 31 d. patvirtintas mokyklos direktoriaus.

13. Ugdymo plane vartojamos sąvokos:

Kontrolinis darbas - žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 min.

Dalyko modulis - apibrėžta, savarankiška ir kryptinga ugdymo programos dalis.

Mokyklos ugdymo planas – mokykloje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais.

Mokinio individualus ugdymo planas – mokinio, besimokančio pagal pradinio ar pagrindinio ugdymo programą, sudarytas individualus ugdymo planas dėl mokymo namuose vieneriems metams ir suderintas su mokinio tėvais (rūpintojais, globėjais) bei atsižvelgiant į mokyklos galimybes.

Pagilintas dalyko mokymas – dalykų mokymas pagal gilesnę programą nei bendroji dalyko programa, kuriai skiriama daugiau pamokų.

Laikinoji grupė – mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti.

Pamoka – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

Ilgalaikis dalyko planas – dalyko ugdymo ir turinio gairės, mokytojo parengtos atsižvelgus į numatomus mokinių pasiekimus pagal Bendrąsias programas.

Specialioji pamoka – pamoka mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta įgytiems ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, išskirtiniams asmens gabumams ugdyti.

Specialiosios pratybos - švietimo pagalbos teikimo forma mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, padedanti įveikti mokymosi sunkumus ir sutrikimus.

14. Kitos Ugdymo plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS

Mokslo metų trukmė, skirstymas pusmečiais. Pamokų laikas. Mokinių atostogos

15. Ugdymo organizavimas 1-8 progimnazijos klasėse:

15.1. Progimnazija dirba penkias dienas per savaitę.

15.2. Mokslo metai ir ugdymo procesas prasideda rugsėjo 1 d. 2019-2020 m. m. Mokslo ir žinių dienos sutapus su poilsio diena ugdymo proceso pradžia mokyklos sprendimu nukeliama į 2019 m. rugsėjo 2 d.

15.3. Ugdymo proceso trukmė:

Klasės	2019-2020 m. m.			2020-2021 m. m.		
	Ugdymo proceso		Ugdymo proceso trukmė (dienų ir	Ugdymo proceso		Ugdymo proceso trukmė (dienų ir
	pradžią	pabaigą		pradžią	pabaigą	

			savaičių skaičius)			savaičių skaičius)
1-4	09-02	06-09	35 savaitės, 175 dienos	09-01	06-08	35 savaitės, 175 dienos
5-8	09-02	06-23	37 savaitės, 185 dienos	09-01	06-22	37 savaitės, 185 dienos

15.5. Ugdymo procesas progimnazijoje skirstomas pusmečiais:

Mokslo metai	2019-2020 m. m.				2020-2021 m. m.			
Klasės	1-4 klasės		5-8 klasės		1-4 klasės		5-8 klasės	
	Pradžia	Pabaiga	Pradžia	Pabaiga	Pradžia	Pabaiga	Pradžia	Pabaiga
I pusm.	09-02	01-24	09-02	01-24	09-01	01-22	09-01	01-22
II pusm.	01-27	06-09	01-27	06-23	01-25	06-08	01-25	06-22

15.6. 1-8 klasių mokiniams skiriamos atostogos:

Atostogos	2019-2020 m. m.		2020-2021 m. m.	
	Pradžia	Pabaiga	Pradžia	Pabaiga
Rudens	2019-10-28	2019-10-31	2020-10-26	2020-10-30
Žiemos (Kalėdų)	2019-12-23	2020-01-03	2020-12-23	2021-01-05
Žiemos	2020-02-17	2020-02-21	2021-02-15	2021-02-19
Pavasario (Velykų)	2020-04-14	2020-04-17	2021-04-06	2021-04-09
Vasaros:				
1-4 kl. mokiniams	2020-06-10	2020-08-31	2021-06-09	2021-08-31
5-8 kl. mokiniams	2020-06-24	2020-08-31	2021-06-23	2021-08-31

15.6.1. vasaros atostogų pradžią nustatė mokyklos direktorius, suderinęs su Mokyklos taryba (Mokyklos tarybos 2019-06-19 posėdžio protokolą Nr. V7-3) ir su Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Švietimo ir jaunimo reikalų skyriumi.

15.7. Pagrindinė ugdymo proceso mokykloje organizavimo forma - pamoka.

15.8. Bendrosioms programoms ir neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti ugdymo valandos trukmė 1-ose klasėse – 35 min., 2-8 klasėse – 45 min.

15.9. Pamokų laikas:

Pamokos/ pertraukos	1 klasių mokiniams	Pamokos/ pertraukos	2-8 klasių mokiniams
1 pamoka	8.10 – 8.45	1 pamoka	8.00 – 8.45
2 pamoka	8.55 – 9.30	2 pamoka	8.55 – 9.40
Pietų pertrauka	9.30 – 10.00	-	-
3 pamoka	10.00 – 10.35	3 pamoka	9.50 – 10.35
Aktyvioms veikloms skirta pertrauka	10.35 - 10.55	Pietų pertrauka	2-4 kl. mok. (10.35-10.55)
4 pamoka	10.55 – 11.30	4 pamoka	10.55 – 11.40

-	-	Pietų pertrauka	5-8 kl. mok. (11.40-12.00)
5 pamoka	11.40 – 12.15	5 pamoka	12.00 – 12.45
-	-	6 pamoka	12.55 – 13.40
-	-	7 pamoka	13.50 – 14.35

15.9.1. 12.20 val. pirmų klasių mokytojai palydi mokinius į pailgintos darbo dienos grupės klasę.

15.10. Dalį ugdymo turinio mokykla numatė įgyvendinti projektine veikla, integralaus turinio, didaktinio žaidimo, edukacinių išvykų forma.

15.11. Ugdymo proceso formos keitimo ne pamoka atveju bendra laiko dalyko programai įgyvendinti trukmė turi būti ne trumpesnė nei minimalus pamokų skaičius per mokslo metus.

15.12. Mokytojas, formuodamas integralų ugdymo turinį (nesuskaidytą į atskirus dalykus):

15.12.1. numato integruoto ugdymo laikotarpius (integruotai ugdomą dieną, mėnesį), ugdymo sričiai ar dalykui skirdamas proporcingą pamokų / ugdymo valandų skaičių, dienos ugdymo proceso pradžią ir pabaigą, preliminarų ugdymo veiklų laiką. Dalykų pamokos, jų laikas nenurodomi;

15.12.2. numato integracinius / jungiamuosius ugdymo turinio elementus. Jais gali būti: Bendrojoje programoje numatyti ugdymo(si) pasiekimai, kompetencijos, aktualios temos, problemos, iškelti ugdymo tikslai ir kt.;

15.12.3. gali pasirinkti įvairius ugdymo turinio integravimo būdus, kai integruojami visi ar keli Bendrosios programos ugdymo dalykai.

15.13. Ugdymo procesą organizuojant kitomis ugdymo organizavimo formomis (integruotos veiklos, projekto, didaktinio žaidimo), derinant Bendrosios programos ugdymo dalykų ir neformaliojo vaikų švietimo programų turinį:

15.13.1. ugdymo procesas gali būti skirstomas į įvairios nepertraukiamos trukmės ugdymo periodus; nepertraukiamo mokymosi laiko trukmė neturi būti ilgesnė kaip 90 min.

15.13.2. ugdymoji veikla (derinant formaliojo ir neformaliojo vaikų švietimo programų turinį) per dieną 1 klasėje gali trukti ilgiau nei 5 ugdymo valandas, 2–4 klasėse – 6 valandas, atsižvelgiant į tai, kiek mokykla gali skirti laiko neformaliojo vaikų švietimo programoms įgyvendinti. Į šį laiką neįskaičiuojamas pailgintos dienos grupės veiklai organizuoti skirtas laikas.

15.14. Ugdymą organizuojant tiek pamoka, tiek kitomis mokymosi organizavimo formomis įgyvendinamas ir dalykų programų, ir integruoto ugdymo turinys.

15.15. Ugdymo procesas gali būti organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų (pvz., muziejuose, parkuose, artimiausioje gamtinėje aplinkoje ir pan.).

16. Mokykla einamaisiais mokslo metais gali koreguoti ugdymo procesą ir turinį pagal pasikeitusius mokinių ugdymosi poreikius, mokinių mokymosi rezultatus, išlaikydama mokslo metams skirtą pamokų / ugdymo valandų skaičių.

17. Mokykla, įgyvendindama ugdymo turinį, pamokas, numatytas metams, gali intensyvinti per savaitę organizuodama daugiau dalykui skirtų pamokų nei nustatytas minimalus pamokų skaičius per savaitę, nepažeisdama Higienos normos reikalavimų, mokytojų ligos, dalyvavimo kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, mokinių darbų vertinimo komisijose ir kt. atvejais.

18. Pailgintos darbo dienos grupės darbo laiką įsakymu tvirtina direktorius, atsižvelgdamas į pirmų klasių mokinių pamokų tvarkaraštį.

Ugdymo proceso koregavimas ar sustabdymas

19. Oro temperatūrai esant 20 laipsnių šalčio ar žemesnei į mokyklą gali nevykti 1-5 klasių mokiniai, esant 25 laipsnių šalčio ar žemesnei temperatūrai – 6–8 klasių mokiniai.

19.1. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.

19.2. El. dienyne žymimos datos, o laukelyje „Pamokos turinys“ daromas įrašas „Pamoka nevyko dėl šalčio“.

19.3. Ugdymo procesas mokiniams, atvykusiems į mokyklą, vykdomas.

19.4. Mokiniams, neatvykusiems į mokyklą, mokymuisi reikalinga informacija skelbiama elektroniniame dienyne.

20. Šiltuoju metų laikotarpiu, temperatūrai mokymosi patalpose viršijus Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, reikalavimus, ugdymo procesas gali būti koreguojamas ir organizuojamas kitose erdvėse.

21. Dėl ugdymo proceso koregavimo ar sustabdymo esant aplinkybėms, keliančioms pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, sprendimus priima mokyklos direktorius.

21.1. Laikinais sustabdžius ugdymo procesą, direktorius sprendimą dėl ugdymo laiko, kuriuo nevyko ugdymo procesas, įskaičiavimo ar neįskaičiavimo į ugdymo dienų skaičių ar dėl jų koregavimo derina Švietimo ir jaunimo reikalų skyriumi. Su Mokyklos taryba suderinta, kad, laikinais sustabdžius ugdymo procesą **pradinio ugdymo programos** mokiniams, laikas, kuriuo nevyko ugdymo procesas, įskaičiuojamas į ugdymo dienų skaičių (Mokyklos tarybos 2019-06-19 posėdžio protokolai Nr. V7-3).

21.2. Sprendimai įforminami direktoriaus įsakymu.

22. Ugdymo procesas mokykloje gali būti koreguojamas direktoriaus įsakymu dėl mokinių adaptacijos, miesto renginių, mokytojų tarybos posėdžių, mokytojų metodinių išvykų ir seminarų, bendruomenės renginių ir kitų svarbių mokyklai veiklų.

Pirmų ir penktų klasių bei naujai į mokyklą atvykusių mokinių adaptacija

23. Pirmų klasių mokinių adaptacija:

23.1. siekiant geresnės pirmų klasių mokinių adaptacijos mokykloje vasario - kovo mėnesį organizuojamas būsimų pirmokų tėvų susirinkimas. Susirinkime direktoriaus pavaduotojas ugdymui supažindina tėvus su tvarka mokykloje, ugdymo/si sąlygomis; pristatomos būsimos mokytojos. Sudaromos sąlygos tėvams ir vaikams pabendrauti su mokytojais;

23.2. birželio mėnesį organizuojamos pamokėlės būsimiems pirmokams:

23.2.1. pamokėlėse mokytojos siekia geriau pažinti kiekvieną mokinį, savo pastebėjimus aptaria su mokinių tėvais.

23.2.2. mokinius stebi ir mokinių tėvus konsultuoja logopedė;

23.2.3. mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, tėvus konsultuoja specialioji pedagogė.

23.3. pirmų klasių mokiniams rugsėjo, spalio mėnesį skiriamas adaptacinis laikotarpis. Adaptacinio laikotarpio trukmė - du mėnesiai. Šiuo laikotarpiu mokiniams įvertinimai nerašomi ir el. dienyne nefiksuojami; darbe nurodomas tik mokymosi pasiekimų lygis;

23.4. mokinių adaptaciją stebi klasių vadovai, socialinė pedagogė, kiti mokantys mokytojai. Pastebėjus mokinių adaptacijos sunkumų, informuojama socialinė pedagogė ir mokinio tėvai. Kartu tariamasi dėl pagalbos mokiniui;

23.5. rugsėjo mėnesį klasėse organizuojami mokinių tėvų susirinkimai. Susirinkimuose aptariami mokinių vertinimo metodai, formos;

23.6. **gruodžio** mėnesį socialinė pedagogė atlieka pirmų klasių mokinių adaptacijos tyrimą apklausdama mokinių tėvus;

23.7. pirmų klasių mokinių adaptacija aptariama metodikos tarybos posėdyje. Posėdyje klasių vadovai, socialinė pedagogė pristato tyrimų, stebėjimų rezultatus. Prireikus tariamasi dėl pagalbos mokiniams. Jei pirmose klasėse yra mokinių, turinčių specialiųjų ugdymo/si poreikių, posėdyje dalyvauja specialioji pedagogė.

24. Penktų klasių mokinių adaptacija:

24.1. siekdama geresnės mokinių adaptacijos penktoje klasėje, mokykla penktų klasių vadovus ir mokytojus numato iki balandžio mėn. 15 d.;

24.2. 4 klasių mokiniams ir mokinių tėvams gegužės mėn. organizuojamas susitikimas su būsimais klasių vadovais, dalykų mokytojais. Direktorius pavaduotojas ugdymui mokinius ir jų tėvus supažindina su mokymosi tvarka, pažangos ir pasiekimų vertinimo sistema vyresnėse klasėse. Būsiami dalykų mokytojai supažindina su reikalavimais pamokose;

24.3. klasių vadovai balandžio-gegužės mėn. mokinius supažindina su dalykų mokytojų kabinetais, paaiškina, kaip naudotis vyresnių klasių pamokų tvarkaraščiu;

24.4. birželio mėn. organizuojamas 4 klasių ir būsimų penktų klasių mokytojų pasitarimas. Pasitarime dalyvauja būsiami penktų klasių vadovai, specialioji pedagogė, socialinė pedagogė. Pasitarime aptariami klasių mokinių ugdymo ypatumai;

24.5. penktų klasių mokiniams rugsėjo mėnesį skiriamas adaptacinis laikotarpis. Adaptacinio laikotarpio trukmė - vienas mėnuo. Šiuo laikotarpiu mokiniams įvertinimai nerašomi ir el. dienyne nefiksuoja; darbe nurodomas tik mokymosi pasiekimų lygis. Mokinių adaptaciją stebi klasių vadovai, socialinė pedagogė, dalykų mokytojai. Pastebėjus adaptacijos sunkumų, tariamasi su socialine pedagoge dėl pagalbos teikimo;

24.6. rugsėjo - spalio mėnesiais organizuojamas penktų klasių mokinių tėvų susirinkimas. Susirinkime dalyvauja klasių vadovai, dalykų mokytojai, mokantys penktų klasių mokinius. Susirinkime dalykų mokytojai pristato savo dalyko vertinimo sistemas, supažindina tėvus su dalykų mokymo programomis;

24.7. dalykų mokytojai lapkričio mėnesį gali organizuoti mokinių diagnostinį vertinimą;

24.8. socialinė pedagogė lapkričio mėnesį atlieka penktų klasių mokinių adaptacijos tyrimą;

24.9. penktų klasių mokinių adaptacija aptariama metodinės tarybos posėdyje. Socialinė pedagogė, dalykų mokytojai, klasių vadovai pristato tyrimų, vertinimų, stebėjimų rezultatus. Prireikus tariamasi dėl pagalbos mokiniams suteikimo.

25. Naujai atvykusių į mokyklą mokinių adaptacija:

25.1. naujai atvykusiems į mokyklą skiriamas adaptacinis laikotarpis:

25.1.1. 1 - 4 klasių mokinių adaptacinio laikotarpio trukmė – du mėnesiai;

25.1.2. 5 - 8 klasių mokinių adaptacinio laikotarpio trukmė – vienas mėnuo;

25.2. adaptaciniu laikotarpiu mokiniams nepatenkinami įvertinimai nerašomi, kiti įvertinimai įrašomi mokinio pageidavimu. Neįrašant įvertinimo mokinio tėvai informuojami apie mokinio darbo įvertinimą;

25.3. adaptaciją stebi klasių vadovai, dalykų mokytojai, socialinė pedagogė; mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių – ir specialioji pedagogė. Kilus mokinių adaptacijos sunkumams problemos sprendžiamos kartu su socialine pedagoge, prireikus – ir su kitais švietimo pagalbos specialistais;

25.4. už naujai į mokyklą atvykusių mokinių adaptaciją atsakingi klasių vadovai ir socialinė pedagogė.

MOKYKLOS UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

Bendrosios nuostatos

26. **Mokyklos ugdymo turinys** suformuotas atsižvelgiant į mokyklos prioritetinius tikslus ir išteklius, mokyklos įsivertinimo bei veiklos tobulinimo sprendimus; atskirų klasių bei individualius mokinių ugdymo(si) poreikius ir galimybes, jau turimą mokinių asmeninę, socialinę ir kultūrinę patirtį, mokytojų kompetencijas, mokyklos aplinką bei kontekstą.

27. **Formuojant ir įgyvendinant mokyklos (klasės) ugdymo turinį laikomasi nuostatų:**

27.1. įgyvendinant ugdymo programas aktualizuojamas mokinio savęs pažinimas, raiškos galimybės, savęs valdymą stresinėse situacijose, konstruktyvų problemų sprendimą, atsparumą neigiamoms įtakoms, sąmoningą sveiko gyvenimo būdo rinkimąsi; skatinamas savo laisvių ir pareigų suvokimas ir kritiškas vertinimas;

27.2. ugdymo procese vyrauja mokymo ir mokymosi dėmė, sudaromos galimybės mokiniams rinktis veiklas, užduotis, mokymosi tempą, veiklos būdą, formą atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius ir galimybes; teikiama tikslinga pagalba siekiant kuo geresnių kiekvieno mokinio ugdymosi rezultatų;

27.3. mokinių mokymosi uždaviniai, pasiekimų ir pažangos planavimas grindžiamas informacija apie mokinio kompetencijų lygį, jo pasiekimų įrodymais ir dialogu su mokiniu.

27.4. kuriama psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveika ir saugi, grįsta pagarba, patraukli ir prasminga mokymo/si aplinka, skatinanti mokinių kūrybiškumą, problemų sprendimą, saviraišką, savivertę ir savivoką;

27.5. ugdymo procese sudaromos sąlygos mokytis aktyviai, įvairiose aplinkose (fizinėse bei virtualiose) ir praktiškai veikiant; skatinamas bendravimas ir bendradarbiavimas, padedantis mokytis ir saugiai jaustis mokykloje; skatinama lyderystė.

Pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla

28. **Pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla (toliau - kultūrinė pažintinė veikla)** mokykloje įgyvendinama atsižvelgiant į Pradinio ir Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose numatytą dalykų turinį, mokinių amžių bei siejama su mokyklos ugdymo tikslais, mokinių mokymosi poreikiais (aptarti su mokinių savivalda). Ši veikla organizuojama įvairiose mokymosi aplinkose ir yra mokiniams privaloma. Kultūrinei pažintinei veiklai per mokslo metus skiriamos mokymosi dienos arba ji integruojama į ugdymo procesą tam skiriant numatytą valandų skaičių per dieną.

29. Šios dienos/ valandos įskaičiuojamos į ugdymo dienų/ valandų skaičių, o jų apskaita vykdoma el. dienyne klasės vadovo prieigoje bei rašomas direktoriaus įsakymas.

30. Kultūrinei pažintinei veiklai organizuoti per mokslo metus skiriamos dienos:

Eil. Nr.	Veiklos pavadinimas	Dienų/ valandų skaičius	Data
1.	Mokslo ir žinių diena	1 d.	2019-09-02 2020-09-01
2.	Jaunųjų tyrinėtojų diena	3 - 6 val.	Rugsėjo mėn. II-IV savaitė
3.	Mokymosi virtualiose aplinkose diena	1 d.	Spalio mėn. I savaitė
4.	Karjeros diena	3 val.	Lapkričio mėn. III-IV savaitė

5.	Kalėdiniai renginiai: 1-4 klasių mokiniams 5-8 klasių mokiniams	1 d.	Gruodžio mėn. III-IV savaitė
6.	Sporto šventė	1 d.	Sausio – vasario mėn.
7.	Edukacinių išvykų diena (klasėms pageidaujant)	1 d.	I pusmetis klasių pasirinktu laiku
8.	Šventinė verslo mugė	1 d.	Birželio mėn. 1 d.
9.	Trumpalaikių integruotų projektų vykdymas ir pristatymas: 1-4 kl. mokiniams 5-8 kl.	2 d. 3 d.	Birželio mėn I savaitė (2020 m. birželio 3-4 d., 2021m. birželio 2-3 d.) Birželio mėn III savaitė (2020 m. birželio 16-18 d., 2021 m. birželio 12-14 d.)
10.	5-8 kl. mokinių ugdymo karjerai renginys „Šok į tėvų klumpes“	1 d.	Birželio mėn II savaitė
11.	Edukacinių išvykų diena (klasėms pageidaujant)	1 d.	II pusmetis klasių pasirinktu laiku (gegužės-birželio mėn.)
12.	1-4 kl. mokinių mokslo metų užbaigimo šventė 5-8 kl. mokinių mokslo metų užbaigimo šventė	1 d.	Birželio mėn. I savaitė Birželio mėn. III savaitė

31. Mokykla, formuodama ugdymo turinį ir siekdama ugdyti mokinių kompetencijas, formaliąsias ugdymo dalykų pamokas rekomenduoja sieti su neformaliosiomis praktinėmis mokinių veiklomis: dalykų mokytojai organizuoja pažintines, kultūrinės, menines, kūrybines veiklas sudarydami sąlygas mokiniams lankytis muziejuose, bibliotekose, renginiuose, filmuose ir pan. Ši veikla numatoma dalykų ilgalaikiuose planuose, fiksuojama el. dienyne mokomojo dalyko prieigoje (el. dienyne skiltyje „Tema“ rašoma: „*KP veikla: Veiklos temos įvardijimas*“).

32. Kultūrinė pažintinė veikla vykdoma vadovaujantis mokyklos direktoriaus įsakymu.

33. Kultūrinei pažintinei veiklai organizuoti per mokslo metus skiriamos valandos, kurias numato dalyko mokytojas:

Klasė	Valandų skaičius	Organizuoja
1-4 kl.	10 val.	Pradinio ugdymo mokytojai – 6 val. per metus
		Dorinio ugdymo mokytojai (etika/tikyba) – 1 val. per metus
		Muzikos mokytojai – 2 val. per metus
		Šokio mokytojai – 1 val. per metus
5-8 kl.	12 val.	Lietuvių kalbos mokytojai – 4 val. per metus
		Gamtos/biologijos mokytojai – 2 val. per metus
		Geografijos mokytojai – 2 val. per metus
		Dailės mokytojai – 2 val. per metus
		Muzikos mokytojai – 2 val. per metus

Socialinės - pilietinės mokinių veiklos pagal pagrindinio ugdymo programą organizavimas

34. Mokiniais, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, socialinė - pilietinė veikla yra privaloma. Socialinė - pilietinė mokinių veikla turi skatinti mokinių pilietinį įsitraukimą, motyvuoti dalyvauti mokyklos ir vietos bendruomenės veikloje, padėti teorines pilietiškumo žinias įprasminti praktinėje ar projektinėje veikloje, padėti mokiniams ugdytis pagarbos, pagalbos, rūpinimosi kitais vertybines nuostatas.

35. 5-8 klasių mokiniams socialiniai - pilietinei mokinių veiklai skiriama ne mažiau kaip 10 valandų (pamokų):

Savanoriškas dalyvavimas mokyklos/klasės/ miesto erdvėse organizuojamuose renginiuose				
Privalomų valandų skaičius	Renginio pavadinimas	Data	Valandų skaičius	Valandų skaičių fiksuoja
10 val.	Sausio 13-osios akcija „Atmintis gyva, nes liudija“	Sausio mėn.	1 val.	Klasės auklėtojas
	Vasario 16-osios dienos minėjimo renginys	Vasario mėn.	1 val.	Klasės auklėtojas
	Kovo 11-osios minėjimo renginys	Kovo mėn.	1 val.	Klasės auklėtojas
	Akcija „DAROM“	Balandžio mėn.	2 val.	Klasės auklėtojas
	Pilietiškumo ugdymas kitoje aplinkoje	Visus mokslo metus	1 val.	Istorijos mokytojas
	Savanorystės akcijos organizavimas	Visus mokslo metus	1 val.	Dorinio ugdymo mokytojas
	Savanorystė mokyklos aplinkose (skaitykla, biblioteka)	Visus mokslo metus	1 val.	Dalykų ir pradinė klasių mokytojai, klasių vadovai
	Savanorystė mokyklos ir miesto erdvėse	Visus mokslo metus	2 val.	Įstaigų vadovai, mokytojai, dalykų mokytojai (mokinys savarankiškai pasirenka savanorišką veiklą)

36. Socialinės - pilietinės veiklos formos:

36.1. dalyvavimas pilietinės iniciatyvos renginiuose, akcijose, valstybinių švenčių, atmintinų datų minėjimo renginiuose, organizuojamuose mieste, mokykloje. Rekomenduojama organizuoti vieną socialinę – pilietinę akciją klasės mokiniams; dalyvavimas akcijoje numatomas klasių vadovų planuose;

36.2. „Geri darbai“: savanoriavimas, pagalba kitiems mokiniams, dalyvavimas socializacijos projektuose, asociacijų veikloje, veikla labdaros organizacijose ir pan.

37. Klasės mokinių socialinę - pilietinę veiklą koordinuoja klasės vadovas. Veiklos įrodymus kaupia patys mokiniai pildydami nustatyto pavyzdžio formą.

38. Socialinė - pilietinė veikla fiksuojama dienyne. Už fiksavimą atsakingi klasių auklėtojai.

39. Klasės mokinių dalyvavimas klasės, mokyklos, miesto organizacijų organizuojamuose renginiuose, iniciatyvose numatomas klasių vadovų planuose.

Integruojamųjų ir prevencinių programų įgyvendinimas

40. Progimnazija, siekdama, kad mokiniai formuotųsi visuminį pasaulio vaizdą ir įgytų gyvenime būtinų kompetencijų, siekdama priartinti mokymąsi prie gyvenimo aktualijų bei optimizuoti mokinių mokymosi krūvius į Bendrosios programos ugdymo dalykų programų turinį, neformalųjį vaikų švietimą, klasės valandėles, pažintinę kultūrinę, projektinę veiklą integruoja:

40.1. **1-4 klasėse Žmogaus saugos bendrąją programą**, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668), integruojama į bendrosios programos mokomuosius dalykus, klasės valandėles, neformalųjį ugdymą (atsakingi dalykų mokytojai - temos ir laikas nurodomi ilgalaikiuose planuose arba jų prieduose).

40.2. **Etninės kultūros programą į mokomųjų dalykų programas (atsakingi klasių/ dalykų mokytojai)**. (4 priedas). Etninę kultūrinę veiklą rekomenduojama įgyvendinti vadovaujantis Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa, kurios patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ (toliau – Etninės kultūros programa).

40.3. **Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrąją programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941, į dalykų programas, pažintinę kultūrinę, projektinę veiklą (atsakingi klasių/ dalykų mokytojai, visuomenės sveikatos priežiūros specialistė)**. Įgyvendinant programą vadovautis parengta metodine medžiaga „Dalykų bendrųjų programų ir metodinės medžiagos sąsajos su Sveikatos, lytiškumo ugdymo ir rengimo šeimai (SLURŠ) bendrąja programa“ (Planavimas: Pradinis ugdymas ir Pagrindinis ugdymas; <https://duomenys.ugdome.lt/?/mm/slrus/med=146/794>).

40.4. Į klasės valandėles, projektinę veiklą integruojamos šios nuoseklios, ilgalaikės socialines ir emocines kompetencijas ugdančios **prevencinės programos**, apimančios smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą:

40.4.1. 1 klasėse – socialinių bei emocinių sunkumų įveikimo gebėjimų programa „Žipio draugai“;

40.4.2. 2 klasėse – ankstyvosios prevencijos programa „Obuolio draugai“;

40.4.3. 3 klasėse – prevencinė programa „Įveikiame kartu“;

40.4.4. 2-8 klasėse - psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencinė programa „Savu keliu“

40.4.5. **„Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programą“** (atsakingi klasių auklėtojai) (5 priedas).

40.4.6. kiekvienos klasės valandėlės metu 10 min. skiriama patyčių prevencijai;

40.4.7. 1-4 klasėse naudojamos patyčių/ nuoskaudų dėžutės;

40.4.8. Smurto prevencija įgyvendinama vadovaujantis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro

2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.

40.5. Į mokomuosius dalykus, neformalųjį švietimą, projektinę, kultūrinę pažintinę veiklą integruojamos IKT ir ugdomas mokinių **informacinis raštingumas**:

40.5.1. Į ugdymo procesą integruojamos technologijos ir skaitmeninis ugdymo turinys, teikiantis naujas, virtualioje erdvėje prienamas mokinių ugdymo(si) galimybes, jis padeda įvairiapusiškiau ir patraukliau mokiniams mokytis:

40.5.1.1. pamokose, projektinėje veikloje, atliekant namų darbus panaudojamos informacinės ir komunikacinės technologijos (toliau IKT), t. y. kompiuteriai, planšetės, išmanieji telefonai, interaktyviosios lentos, fotoaparatai, laboratorinė įranga, robotai ir kt. ir/ arba virtualios aplinkos (įvairios mokomosios kompiuterinės programos, vaizdo pamokos, virtualūs žodynai, praktikumai ir pan.);

40.5.1.2. IKT ugdymo procese naudojamos gilinant dalyko žinias, pristatant darbus, tyrinėjant ir eksperimentuojant;

40.5.1.3. virtualios ugdymosi aplinkos naudojamos siekiant įvairinti ugdymo formas, palaikyti mokymąsi bendraujant ir bendradarbiaujant socialiniuose-educaciniuose tinkluose. Mokytojams rekomenduojama pamokose naudotis kuo įvairesnėmis mokymosi priemonėmis, technologijomis, informacijos šaltiniais ir ryšiais. Mokytojai parenka tikslingas ir saugias virtualias aplinkas ir mokymosi terpes;

40.5.1.4. užtikrinant mokymosi virtualiose aplinkose prieinamumą kiekvienam mokiniui, spalio mėn. organizuojama pažintinė/kultūrinė „Mokymosi virtualiose aplinkose“ diena. Tą dieną mokiniams skiriamos interaktyvios įvairių dalykų užduotys, kurias mokiniai turi atlikti virtualiose aplinkose ar taikant IKT;

40.5.1.5. kiekvienas mokytojas organizuoja pamokas, kuriose mokiniai **aktyviai** naudojami IKT ar skaitmeniniu turiniu: ieško informacijos internete, ją apdoroja; individualiai ar poromis naudojami kompiuterinėmis programomis; kuria/rengia pateiktis, dokumentus, filmus, rašo elektroninius laiškus ir pan. pagal pateiktus reikalavimus; dalyvauja virtualiose pamokose, konferencijose, paskaitose (atlieka užduotis, virtualiai užduoda klausimus ir pan.); naudojami interaktyvia lenta (bent pusę klasės/grupės mokinių); konstruoja robotus; naudojami elektroniniu vertėju, žodynu, kirčiavimo skaičiuokle ir pan. :

- pradinių klasių mokytojos – bent 7 pam. per metus klasei;
- 4-5 sav. pamokas vedantys mokytojai - bent 3 pam. per metus klasei;
- 2-3 sav. pamokas vedantys mokytojai - bent 2 pam. per metus klasei;
- 1 sav. pamokas vedantys mokytojai - bent 1 pam. per metus klasei.

40.5.2. 1-4 klasėse taip pat mokoma IKT pradmenų:

SKAITMENINIS TURINYS			
1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė
Skirtingų rūšių skaitmeninio turinio; teksto, garso ir vaizdo atpažinimas.	Skaitmeninio turinio kūrimas, derinant porą priemonių: piešimą, rašymą.	Skaitmeninio turinio kūrimas, derinant priemones: piešimą, rašymą, fotografavimą, animaciją, žaidimus.	Tikslingas skaitmeninio turinio tvarkymas, siekiant išbaigto rezultato. Atlikto darbo pristatymas.

ALGORITMAI IR PROGRAMAVIMAS			
1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė
Veiksmų seka, norint gauti tam tikrą rezultatą.	Uždavinio sprendimo algoritmo pavaizdavimas, paaiškinimas sutartiniais ženklais, schemomis, žodžiais.	Uždavinio sprendimo skaidymas žingsniais, veiksmų išreiškimas komandomis, loginių operacijų taikymas.	Programų vykdymas naudojantis žaidybinėmis programavimo aplinkomis.
PROBLEMŲ SPRENDIMAS			
1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė
Nurodytų įvairių ugdymo sričių programų ir programėlių radimas, naudojimas.	Skaitmeninės technologijos pasirinkimas, problemos (uždaviniui) spręsti.	Įvairių skaitmeninių technologijų kūrybiškas naudojimas problemoms (uždaviniui) spręsti.	Pasirinktų skaitmeninių technologijų taikymas tekstei, garsinei, skaitinei ar vaizdinei informacijai tvarkyti.
DUOMENYS IR INFORMACIJA			
1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė
Informacijos ieškojimas užduočiai atlikti nurodytame tinklapyje.	Duomenų atrinkimas pagal vieną ar du požymius.	Naudojimas elektroniniais žodynais ar žinytais.	Duomenų tvarkymas naudojant skaitmenines technologijas.
VIRTUALUS KOMUNIKAVIMAS			
1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė
Virtualaus komunikavimo technologijų tikslingas ir atsakingas vartojimas.	Rastos informacijos tikslingas ir saugus dalijimasis.	Patyčių ir netinkamo turinio virtualioje erdvėje problemų suvokimas. Skaitmeninių technologijų svarba bendram darbui virtualioje erdvėje.	Saugus bendravimas ir bendradarbiavimas virtualioje aplinkoje. Virtualaus bendravimo etikos taisyklės.

40.5.3. **informacinės technologijos** 7 klasėje II pusmetį, o 8-oje klasėje I pusmetį integruojamos į anglų kalbos dalyką pagal patvirtintą planą (6 priedas), kai pamokoje dirba vienas mokytojas, o IT mokytojas pagal poreikį konsultuoja anglų kalbos mokytojus ir/ ar mokinius. 2019-2020 m. m. 8 klasėse IT integruojamos į anglų kalbą visus mokslo metus. Integruojamas informacinių technologijų turinys numatomas rengiamuose anglų kalbos dalyko ilgalaikiuose planuose. Integruotose pamokose siekiama IT ir anglų kalbos dalykų bendrosiose programose numatytų rezultatų. Informacinės technologijos mokant jų integruotai su anglų kalba 7 ir 8-oje klasėje pažymiais nevertinamos;

40.5.4. mokytojai planuodami ugdymo procesą dalyko ilgalaikiuose planuose, programose apibrėžia IKT naudojimo tikslus ir būdus pamokose; rengia mokinius įvairiems konkursams ir olimpiadoms, projektams;

40.5.5. rekomenduojama informacines technologijas integruoti į dalykų mokymą pagal Švietimo ir mokslo ministerijos leidinyje „Informacinių komunikacinių technologijų taikymo ugdymo procese galimybės“ pateiktas rekomendacijas;

40.5.6. **integruojamoji IT tema įrašoma mokomajam dalykui skirtame apskaitos puslapyje el. dienyne skiltyje „Tema“: Informacinės technologijos: Lentelių formatavimas.**

40.7. Siekiant sudaryti sąlygas mokiniams įgyti finansinio raštingumo pagrindus ir skatinti juos atsakingai tvarkyti savo asmeninius finansus bei ugdytis verslumo įgūdžius, **verslumo bei finansinio raštingumo ugdymo temos** integruojamos į matematikos (1-8 kl.), geografijos (6-8 kl.), pasaulio pažinimo (1-4 kl.) dalykų pamokas. Finansinio raštingumo tematika integruojama ir į neformalųjį mokinių švietimą bei kultūrinę pažintinę veiklą:

40.7.1. „Atradimų akademijos“ 1-4 kl. ir 5-8 kl. mokinių grupėms organizuojamas finansinio raštingumo ir verslumo ugdymo užsiėmimų ciklas (6-10 val. per metus);

40.7.2. 1- 8 kl. mokiniams organizuojama pažintinė/kūrybinė diena „Verslo mugė“ (birželio mėn.);

40.7.3. kiekvienas klasės vadovas organizuoja pažintinę ekskursiją susijusią su finansinio raštingumo ugdymu arba verslumu.

40.7.4. Ugdymo karjerai koordinatorius organizuoja bent 1 veiklą kiekvienam klasės koncentrai per metus, susijusią su verslumo ugdymu.

40.8. į mokomuosius dalykus, neformalųjį švietimą, projektinę, kultūrinę pažintinę veiklą integruojama **ugdymo karjerai programa**:

40.8.1. mokykla, organizuodama ugdymą karjerai, vadovaujasi Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“;

40.8.2. Ugdymo karjerai organizavimo tikslas – teikti mokiniams kokybišką informaciją apie mokymosi gimnazijose ir profesinio rengimo centruose galimybes; supažindinti mokinius su įvairiomis profesijomis, skatinti jų verslumą ir nuolatinį žinių siekimą, ugdyti mokinių socialinį aktyvumą ir atsakomybę už savo mokymąsi, sudaryti sąlygas mokiniams pagal jų galimybes ugdytis karjeros kompetencijas, būtinas sėkmingam mokymosi krypties, profesijos ir/ar darbinės veiklos pasirinkimui, tolesnei profesinei raidai ir mokymuisi visą gyvenimą;

40.8.3. ugdymas karjerai – tai žinių, supratimo, gebėjimų ir nuostatų apie save, karjeros galimybes, karjeros sprendimų priėmimą, karjeros planavimą, derinimą su kitomis gyvenimo sritimis ir realizavimą įgijimo procesas. Ugdymu karjerai siekiama, mokiniams suteikti karjeros valdymo kompetencijų, grindžiamų bendrosiomis kompetencijomis;

40.8.4. ugdymo karjerai programos mokykloje tikslas - sudaryti sąlygas mokiniams ugdytis karjeros kompetencijas, būtinas sėkmingam mokymosi krypties, profesijos ir / ar darbinės veiklos pasirinkimui, perėjimui iš mokymo aplinkos į darbinę aplinką, tolesnei profesinei raidai ir mokymuisi visą gyvenimą;

40.8.5. ugdymas karjerai mokiniams organizuojamas:

40.8.5.1. integruojant ugdymo karjerai temas į mokomuosius dalykus, neformalų ugdymą bei klasių auklėtojų veiklą vadovaujantis „Integruojamąja ugdymo karjerai programa 1- 8 klasėms“. Šioje programoje nurodytos temos, kurias mokytojai perkelia į savo dalykų turinį ir numato jas ilgalaikių planų temų lentelės skiltyje „Integracija, pamokos kitose aplinkose, pastabos“. 1-8 klasių klasės vadovai pasirenka po vieną- dvi temas per pusmetį klasės valandėlėms savo nuožiūra, organizuoja edukacines pamokas, kultūrinę pažintinę veiklą, susitikimus su įdomiais žmonėmis, pradinėse klasėse - mokinių tėvelius kviečia pravesti pamokas apie savo profesiją, organizuoja

socialinę veiklą. Planavimas vyksta rugpjūčio mėn. Integracija su dalyku įrašoma 5–8 klasėse el.dienyne;

40.8.5.2. profesijos patarėjas teikia metodines konsultacijas dalykų mokytojams ir klasių vadovams, padeda organizuoti klasės valandėles, pagal galimybes ir poreikius, su dalykų mokytojais veda integruotas dalyko ir ugdymo karjerai pamokas, organizuoja 7-8 klasių mokinių susitikimus su gimnazistais ir profesinių mokyklų mokiniais, lankosi miesto įmonėse ir organizacijose, dalyvauja miesto ugdymo karjerai renginiuose, su 8 klasių mokiniais lankosi Panevėžio miesto gimnazijose ir profesinio rengimo centruose, organizuoja ugdymo karjerai renginius mokykloje ir mieste, pagal klasių vadovų planus ir dalykų mokytojų teminius planus, parengia ugdymo karjerai programą;

40.8.5.3. veikloje naudojami įvairios užduotys, testai, skirti individualioms savybėms, interesams, jų sąsajoms su profesine karjera, karjeros planavimu, įgyvendinimu ir vertinimu.

40.8.6. už ugdymo karjerai veiklos mokykloje organizavimą atsakingi profesijos patarėjas, klasių vadovai, dalykų mokytojai.

40.9. Kitos integruojamųjų ar prevencinių programų nuostatos mokytojų įgyvendinamos pasirinktinai atsižvelgus į mokinių amžių, socialinę patirtį, individualius ar grupės poreikius, ugdomosios veiklos pobūdį, mokymo ir mokymosi tikslus ir uždavinius, dalykų programas ir specifiką. Gyvenimo įgūdžiai ugdomi sukuriant praktines situacijas, keičiant ugdymo(si) aplinką, išnaudojant visą ugdymui(si) tinkamą aplinką.

40.10. **Integruojamųjų programų turinys planuojamas** mokytojo ilgalaikiame (metų) dalyko plane skiltyje „Integraciniai ryšiai“, neformaliojo švietimo programose, klasės vadovo veiklos plane, nurodomi pažintinės kultūrinės, projektinės veiklos aprašuose. Įrašai apie programos (-ų) temų integravimą fiksuojami **el. dienyne skiltyje „Tema“: Integruojamoji programa „Etninė kultūra“: Elgesys ir vertybės.**

40.11. Dalykų mokytojai, suderinę su mokyklos vadovais, savo nuožiūra gali integruoti atskirus mokomuosius dalykus, organizuoti integruotas, netradicines pamokas, organizuoti integruoto ugdymo dienas. Integraciniu/jungiamuoju turinio elementu gali būti tema, problema, mokytojo keliami tikslai ir kt. Integruotos pamokos fiksuojamos ilgalaikiuose ir mokyklos mėnesio veiklos planuose. Pamokose siekiama integruojamųjų dalykų programose numatytų mokinių pasiekimų. **Įrašai apie integruotą pamoką fiksuojami el. dienyne skiltyje „Tema“: Integruota matematikos ir istorijos pamoka: Skaičių istorija.**

40.12. Mokykla analizuoja, kaip mokymosi procese įgyvendinamas ugdymo turinio integravimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų pasiekimų, ir priima sprendimus dėl tolesnio integravimo. Integruotos pamokos aptariamos metodinėse grupėse, taryboje, su mokiniais bei jų tėvais.

Trumpalaikiai integruoti projektai

41. Projektinių darbų rengimas – ypač svarbi savivaldaus mokymo(si) proceso dalis.

42. Projektinė veikla ugdo mokinių savarankiškumą, kūrybingumą, gebėjimą planuoti, rinkti, sisteminti, lyginti, klasifikuoti informaciją, interpretuoti, apibendrinti, formuluoti išvadas. Taip pat moko naudotis naujausiais informaciniais šaltiniais ir technologijomis, ugdo demonstravimo, medžiagos pateikimo, darbo komandoje, kritinio mąstymo gebėjimus. Be to, mokomasi ir tinkamai įforminti darbą: skirti tinkamas struktūrines teksto dalis, cituoti, pateikti statistikos ir kitus duomenis bei literatūros šaltinius.

43. Trumpalaikis integruotas projektas – tai savarankiškas individualus (arba 2-3 mokinių komandos) darbas, rengiamas per nurodytą laiką, pasižymintis kelių mokomųjų dalykų specifika ir turintis mokslinio arba kūrybinio darbo elementų. Tai temos, idėjos įprasminimas, problemos sprendimas aktyvia kūrybiška laikina veikla, kai sukuriamas tam tikras produktas, pasiekiamas užsibrėžtas rezultatas.

44. Trumpalaikis projektas gali būti **tiriamasis** (bet kurių mokomųjų dalykų klausimų analizė ir tyrimas) ir **kūrybinis** (filmo kūrimas, paveikslo piešimas, muzikos kūrinio kūrimas, kūno kultūros varžybų ar šokių konkurso organizavimas ir pan.).

45. Tikslai:

45.1 sudaryti sąlygas mokiniams ugdytis personalizuoto, savivaldaus mokymosi gebėjimus, gebėjimus spręsti problemas, priimti sprendimus;

45.2. padėti mokiniams išsiugdyti informacinį raštingumą: gebėjimą gauti, įvertinti ir vartoti informaciją naudojant įvairius šaltinius;

45.3. ugdyti mokinių kūrybingumą ir kritinį mąstymą;

45.4. mažinti mokinių mokymosi krūvį plėtojant tarpdalykinę integraciją.

46. Trumpalaikiai integruoti projektai:

46.1. vykdomi **1-8 klasėse:**

2020 m. birželio 3-4 d. – 1-4 klasėse

birželio 17-19 d. – 5-8 klasėse

2021 m. birželio 2-3 d. – 1-4 klasėse

birželio 16-18 d. – 5-8 klasėse

46.2. projektą organizuoja mažiausiai du mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai, mokyklos bibliotekos ir kt. darbuotojai;

46.3. 1-4 klasėse projektui vadovauja klasės mokytoja, o 5-8 klasėse - sudaromos mišrios mokinių grupės ir mokiniai pasirenka projektą;

46.4. **projektų organizavimo prioritetinės sritys:**

- socialinė veikla;
- finansinis raštingumas ir verslumas;
- etnokultūra;
- sveika gyvensena;
- aplinkosauga.

46.5. projektų **pavadinimus ir trumpas anotacijas** mokytojai pristato **iki balandžio 1 d.**, mokiniai pasirenka **iki gegužės 1 d.**;

46.6. siūlomų projektų sąrašas svartomas MT iki balandžio 20 d.;

46.7. dalykų mokytojai – projektų vadovai ilgalaikiuose planuose numato šių projektų įgyvendinimą ir vertinimą, atsiskaitymą;

46.8. apskaitą fiksuoja kiekvieno dalyko mokytojas mokomojo dalyko pamokos turiniui skirtame puslapyje **el. dienyne skiltyje „Tema“: *Integruotas lietuvių kalbos ir matematikos trumpalaikis projektas „Geometrinių figūrų menas“: Projektų pristatymas. Įrašai apie integruotus projektus fiksuojami*** mokyklos mėnesio veiklos planuose. Pamokose siekiama integruojamųjų dalykų programose numatytų mokinių pasiekimų.

47. Trumpalaikių projektų sąrašą tvirtina mokyklos direktorius įsakymu iki gegužės 5 d.

48. Ugdymo diferencijavimas – tai ugdymo tikslų, uždavinių, ugdymo turinio, metodų, laiko, mokymo(si) priemonių, mokymosi aplinkos, vertinimo pritaikymas mokinių skirtybėms. Jo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis ir siekti pažangos.

49. Mokykla, formuodama mokyklos ugdymo turinį ir siekdama sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui, besiskiriančiam turima patirtimi, motyvacija, interesais, siekiais, gebėjimais, mokymosi stiliumi, pasiekimų lygiu, sėkmingai mokytis, taiko diferencijuotą ugdymą:

49.1. mokiniui individualiai;

49.2. mokinių grupėms:

49.2.1. anglų kalbos gabumams plėtoti sudarytos sąlygos mokiniams kalbą mokytis pagilintai, skiriant vieną papildomą pamoką iš pamokų, skirtų mokinių poreikiams tenkinti.

49.2.2. lietuvių kalbai ir matematikai mokytis(s) – dalykų moduliai: 5 ir 7 klasėse “Skaitymo gebėjimų ugdymas”, 6 ir 8 klasėse “Kalbos vartojimo praktikumas”.

50. Mokiniai perskirstomi ar priskiriami grupei, nepažeidžiant jų priklausymo nuolatinės klasės bendruomenei ir yra laikini – tik tam tikro dalyko pamokoms arba tik tam tikroms užduotims atlikti (projektiniai, tiriamieji mokinių darbai, darbo grupės ir pan.).

51. Dalyko ugdymo turinys diferencijuojamas toje pačioje pamokoje, remiantis mokinių pažinimu, jų pažangos ir pasiekimų stebėjimu, kad atitiktų mokinių poreikius, nedarytų žalos mokinių savivertei, tolesnio mokymosi galimybėms bei mokinių santykiams klasėje ir mokykloje:

51.1. numatant ir įgyvendinant skirtingus mokymo(si) uždavinius;

51.2. skiriant atitinkamas individualias ar grupines, papildomas užduotis;

51.3. skiriant privalomuosius ir pasirenkamuosius namų darbus;

51.4. sudarant galimybę vaikui mokytis savo paties tempu; atsižvelgiant į jo mokymosi stilių;

51.5. numatant įvairius klausimų ir užduočių sudėtingumo lygius;

51.6. parenkant mokymo(si) būdus, formas bei metodus, ypač akcentuojant kūrybiškumo ugdymą, projektinės veiklos metodus bei probleminį mokymą;

51.7. pritaikant mokymosi aplinką ir mokymo(si) priemones;

51.8. taikant įvairius vertinimo būdus, formas bei metodus.

52. Mokykla nuolat analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, kokią poveikį jis daro pasiekimams ir pažangai, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų pasiekimų, ir priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo. Priimant sprendimus atsižvelgiama į mokinio mokymosi motyvaciją ir ugdymo turinio pasirinkimą, individualią pažangą ir sąmoningai keliamus mokymosi tikslus.

Dalykų mokymo intensyvinimas

53. Mokykla, organizuodama ugdymo procesą, intensyvina šių dalykų mokymą:

53.1. žmogaus saugos mokomąją programą 5–6 klasėse, kai dvejų metų (5-6) kursas išdėstomas 5 klasėje, skiriant 1 savaitinę valandą;

53.2. per dieną lietuvių kalbos dalykui mokytis 5-8 klasėse vieną kartą per savaitę skiria dvi pamokas iš eilės;

54. Dalyko pamokos gali būti intensyvinamos per savaitę ar ilgesnį laikotarpį mokytojams neatvykus į darbą dėl ligos ar išvykus į komandiruotę, kai nėra galimybės mokytoją pavaduoti.

55. Pavieniai mokytojai, norintys taikyti atskirų temų, skyrių ir pan. dalyko mokymo intensyvinimą, tai fiksuoja ilgalaikiame dalyko plane ir informuoja direktoriaus pavaduotoją ugdymui dėl tvarkaraščio koregavimo ne vėliau kaip prieš dvi savaites.

56. Dalyko mokymas gali būti intensyvinamas pavieniam mokiniui mokytojui ir mokiniui priėmus bendrą sprendimą. Mokiniui sudaromas individualus laikotarpio dalyko planas, fiksuojamas pasiekimų ir pažangos vertinimas.

57. Dalyko mokymo intensyvinimo metu turi būti išlaikomas bendras pamokų, skirtų dalykui per metus, skaičius ir neviršijamas maksimalus pamokų skaičius per savaitę, nustatytas pagal Higienos normą.

Pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti

58. Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti skiriamos ilgalaikėms konsultacijoms įvertinus mokinių ugdymosi poreikius, atsižvelgiant į mokyklos išsikeltus ugdymo prioritetus, spręstinas ugdymo problemas:

58.1. **1-4 klasėse** - po vieną valandą kiekvienai klasei mokomųjų dalykų konsultacijoms mokytojo nuožiūra ir pagal poreikį (1 priedas);

58.1. **5-8 klasėse** naudojamos (2, 3 priedai):

58.1.1. anglų kalbos dalykui diferencijuotai mokytis;

58.1.2. dalykų konsultacijoms;

58.1.3. dalykų moduliams;

58.1.4. suteikiant pagalbą mokiniams namų darbams ruošti;

59. Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti gali būti skiriamos ilgalaikėms ar trumpalaikėms individualioms ar grupinėms konsultacijoms:

59.1. mokinių, grįžusių iš užsienio, lietuvių kalbos dalyko individualioms ar grupinėms konsultacijoms (lietuvių kalbos gebėjimams tobulinti);

59.2. mokymosi pasiekimams gerinti - mokymosi pagalbai teikti (gabiems mokiniams mokiniams rengiantis šalies olimpiadoms, konkursams ir pan.), mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, esant žemiems mokymosi pasiekimams (grįžus po ilgesnį laiką trukusios ligos ir pan.).

59.3. projektinei, kūrybinei ir kitai mokinių ugdomajai veiklai, padedančiai siekti Bendrosios programos tikslų.

Mokinių mokymosi krūvio reguliavimas

60. Mokiniams privalomas mokymosi krūvis per savaitę 1-ose klasėse - 22 pamokos; 2-ose ir 4-ose klasėse – 24 pamokos; 3-iose - 23 pamokos; 5-ose – 26 pamokos; 6-ose - 29 pamokos; 7-ose – 2019-2020 m. m. 29 pamokos, o 2020-2021 m. m. 30 pamokų; 8-ose - 30 pamokų.

61. Mokykla užtikrina, kad mokiniui mokymosi krūvis per savaitę būtų optimalus ir paskirstytas proporcingai:

61.1. per dieną 1 klasių mokiniams nėra daugiau kaip **5 pamokų**; 2-4 klasių – **6 pamokų**; 5-8 klasių - **7 pamokų**;

61.2. penktadienį organizuojama mažiau pamokų nei kitomis savaitės dienomis;

61.3. užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis (atsiskaitomasis) darbas. Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę. Kontroliniai darbai negali būti rašomi po ligos, atostogų, nerekomenduojami po šventinių dienų.

61.4. penktų klasių mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, skiriamas minimalus privalomų pamokų skaičius. Didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius skaičius pagilintam anglų kalbos mokymuisi mokiniams skiriamas suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).

61.5. 6-8 klasių mokiniams bendras pamokų skaičius per savaitę gali būti didesnis nei numatyta Bendrųjų ugdymo planų 77 punkte.

61.6. Mokykla, įgyvendindama pagrindinio ugdymo programos ugdymo turinį, gali 10 proc. didinti ar mažinti (perskirstyti) dalykui mokytis skiriamų pamokų skaičių.

61.7. atsižvelgus į mokinių mokymosi poreikius ir pagal mokyklos galimybes gali būti organizuojama mokymosi pagalba skiriant ilgalaikių ar trumpalaikių konsultacijų. **Trumpalaikės konsultacijos (trumpesnės už pamokos trukmę) neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį, o ilgalaikės (trukmė lygi pamokos trukmei) įskaitomos į mokymosi krūvį.** Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniu dienynu (ar kitu būdu) informuojami apie mokiniui siūlomą suteikti mokymosi pagalbą, apie mokinio daromą pažangą.

61.8. mokinys, jeigu pageidauja, mokyklos vadovo įsakymu gali būti atleidžiamas nuo dalykų ar visų pamokų lankymo tų dalykų:

61.8.1. kurių jis yra nacionalinių ar tarptautinių olimpiadų, konkursų einamaisiais metais nugalėtojas;

61.8.2. kurių mokosi formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose (muzikos, menu, sporto ir kitose) pagal formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (ar yra jas baigęs).:

61.9. Sprendimas priimamas dalyko, nuo kurio pamokų mokinys atleidžiamas, mokytojui susipažinus su formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų ar kitų neformaliojo švietimo program turiniu, kuris turi derėti su Bendrųjų programų turiniu. Programas ar jų nuorodas mokyklai pateikia mokinys ar mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) kartu su prašymu dėl atleidimo nuo to dalyko pamokų iki mokyklos sprendimu numatomos datos.

61.8.2. mokinys, atleistas nuo kai kurių menų, fizinio ugdymo ar kitų sričių dalykų pamokų, jų metu gali užsiimti kita ugdomąja veikla arba mokytis individualiai. Mokykla užtikrina nuo pamokų atleistų mokinių saugumą ir užimtumą. Kai šios pamokos pagal pamokų tvarkaraštį yra pirmosios ar paskutinės, mokiniai gali į mokyklą atvykti vėliau ar iš mokyklos išvykti anksčiau. Apie tai tėvus informuoja klasės vadovas. Už mokinių saugumą tuo metu atsako tėvai (globėjai, rūpintojai).

61.7.3. Mokinių pasiekiami, įgyti mokantis menų ar fizinio ugdymo dalykų, o išimtiniais atvejais – ir kitų dalykų vertinimai yra įskaitomi ir įrašomi el. dienyne. Įvertinimai konvertuojami į dešimtbalę vertinimo sistemą.

62. Užduotys, skiriamos atlikti namuose:

62.1. namų darbų tikslas - pakartoti ir įtvirtinti mokomąją medžiagą; mokytis planuoti laiką; išmokti dirbti savarankiškai;

62.2. namų darbų užduotys turi būti konkrečios, atitikti mokinių galias, pamokos/ pamokų medžiagą;

62.3. namų darbai naudingi grįžtamajai informacijai apie mokinio mokymąsi gauti, tolesniam mokinio mokymui ir mokymuisi; padėtų siekti numatytų mokymosi tikslų.

62.4. namų darbai skirstomi į **privalomuosius ir pasirenkamuosius**; trumpalaikius ir ilgalaikius;

62.5. **ne mažiau kaip 20 proc. namų darbų diferencijuojami**, sudarant sąlygas rinktis pagal mokinio pasirengimo lygį, pasiekimus, poreikius ir galimybes:

62.6. **itin gabiems mokiniams** rekomenduojama skirti kūrybines, kritinį mąstymą ugdančias, gebėjimą analizuoti ir vertinti, daryti išvadas skatinančias užduotis;

62.7. **mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų** - užduotis, padedančias įtvirtinti pamokos turinį, šalinti mokymosi spragas ir pan.

62.8. apie namų darbus mokytojas žodžiu informuoja mokinius pamokoje, rekomenduodamas juos pasižymėti sąsiuvinyje ir ne vėliau kaip iki tos pačios dienos 16.00 val. fiksuoja el dienyne skiltyje "Namų darbai";

62.9. namų užduotys neskiriamos atostogoms; neskiriamos dėl įvairių priežasčių neįvykusių pamokų uždaviniams įgyvendinti.

Mokymosi pagalbos teikimas mokiniams

63. Mokykla sudaro sąlygas gauti mokymosi pagalbą kiekvienam mokiniui siekdama padėti mokytis pagal jo galias ir turimus lūkesčius bei tikslus.

64. Už mokinių mokymosi pasiekimų gerinimą mokykloje atsakingi visi su mokinio ugdymu susiję mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai, vadovai, patys mokiniai ir jų tėvai (globėjai, rūpintojai).

65. Už mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos koordinavimą, gerinimą mokykloje atsakingas ugdymo rezultatų duomenis kaupiantis ir analizuojantis direktoriaus pavaduotojas ugdymui, o už mokymosi pagalbos organizavimą - šią veiklos sritį koordinuojantis mokyklos vadovas.

66. Mokykla, siekdama gerinti mokinių mokymosi pasiekimus, taiko šias priemones ir būdus:

66.1. diegia aukštus mokymosi lūkesčius kiekvienam mokiniui (tarp jų ir žemus pasiekimus turintiems mokiniams), ugdo sąmoningą ir atsakingą požiūrį į mokymąsi;

66.2. ugdo mokinių pasididžiavimo savo mokykla, mokymusi jausmus, atkaklumą mokantis; skatina mokinius rinktis mokymosi strategijas, padedančias atskleisti kūrybingumą;

66.3. sudaro galimybes mokytojams tobulinti profesines žinias, ypatingai dalykines kompetencijas ir gebėjimus;

66.4. inicijuoja ir taiko grįžtamąjį ryšį per pamoką; pagal jį nedelsiant koreguojamas mokinio mokymasis, pritaikant efektyvias ir veiksmingas ugdymo metodikas pamokose, neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimuose;

66.5. skatina taikyti ugdymo individualizavimą ir diferencijavimą pamokose bei atliekant namų užduotis; organizuoti ugdymo procesą įvairių gebėjimų ir poreikių mokiniams, berniukams ir mergaitėms;

66.6. aukštus gamtos ir tikslųjų mokslų bei meninio ugdymo dalykų pasiekimus demonstruojantiems mokiniams organizuojamos neformaliojo švietimo veiklos Gabių mokinių ugdymo akademijoje „Atradimų akademija“.

66.7. organizuoja trumpalaikes ir ilgalaikes konsultacijas, kurių trukmę rekomenduoja mokantis mokytojas;

66.7. tobulina mokyklos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo procesus, itin daug dėmesio skirdama grįžtamajam ryšiui, formuojamajam vertinimui pamokoje, diagnostiniam vertinimui; jais grindžia reikiamus sprendimus dėl įvairių mokinių grupių, klasių mokinių pasiekimų dinamikos, mokytojų ir visos mokyklos indėlio į mokinių pažangą;

66.8. organizuoja diagnostinius testus, 2, 4, 6, 8 klasių mokiniams dalyvauja NMPP;

66.9. organizuoja pamokų ruošos centrų veiklą; organizuoja švietimo pagalbą;

66.10. taiko savanoriškos pagalbos būdus: inicijuoja mokinių socialinę - pilietinę veiklą, padedančią jaunesniems mokiniams ruošti pamokas, teikti pagalbą mokantis; trišalių pokalbių metodiką (mokinys - tėvai - klasės vadovas ir / ar mokytojas;

66.11. nuolat stebi ugdymosi procesą, laiku nustato, kokios reikia pagalbos ir teikia ją mokiniams, ypač iš šeimų, kuriose nepalanki socialinė, ekonominė ir kultūrinė aplinka, migrantams ir kitiems, kurių lietuvių kalba nėra gimtoji;

66.12. mokinių pasiekimus mokykloje nuolat stebi ir analizuoja dalykų mokytojai, klasių vadovai, vadovai, pagalbos mokiniui specialistai; mokinių pasiekimų gerinimo klausimai nuolat aptariami mokyklos bendruomenėje;

66.13. mokytojams sudaromos galimybės prireikus pasitelkti švietimo pagalbos specialistus ugdymo turiniui planuoti ir laiku koreguoti, atsižvelgiant į mokinių mokymosi pagalbos poreikius.

67. Mokykla, siekdama užtikrinti ne atsitiktinę, bet sistemingą mokymosi pagalbą kiekvienam mokiniui, kuri apima: žemų pasiekimų prevenciją (iš anksto numatant galimus probleminius atvejus ir stengiantis jų išvengti), intervenciją (sprendžiant iškilusias problemas) ir žemų pasiekimų kompensacines priemones (suteikiant tai, ko mokiniai negali gauti namuose ir pan.), diegia **Pagalbos mokiniams modelį** (Direktoriaus 2017-08-22 įsakymas Nr.V1-160).

68. Kiekvieno mokinio mokymosi procesą mokykloje nuolat stebi, siekdami laiku pastebėti mokinius, kurių pasiekimai žemi, ir nustatyti tokių pasiekimų priežastis, dalykų mokytojai, klasių vadovai. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus ir galimas jų priežastis nedelsdami informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), konsultuojasi su mokyklos švietimo pagalbos specialistais. Žemų mokymosi pasiekimų problemos kartu su mokiniais mokytojais, klasės vadovu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) analizuojamos ir sprendžiamos Vaiko gerovės komisijoje.

69. Mokykla mokymosi pagalbą teikia kiekvienam mokiniui, ypač šiais atvejais:

- kai mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų;
- kai atsiskaitomasis darbas ar kitos užduotys įvertinamos nepatenkinamai;
- kai mokinys gauna kelis iš eilės nepatenkinamus konkretaus dalyko įvertinimus;
- kai mokinio pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose ir mokinys nedaro pažangos;
- kai per Nacionalinį mokinių pasiekimų patikrinimą mokinys nepasiekia patenkinamo lygmens,
- kai mokinys demonstruoja aukščiausio lygmens pasiekimus,
- kitais mokyklos pastebėtais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

70. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos reikalingumo mokiniui ir mokinio mokytojo rekomendacijų.

71. Mokymosi pagalbos veiksmingumas kompleksiškai vertinamas pagal individualią mokinių pažangą ir pasiekimų dinamiką.

Asmenų, baigusį užsienio valstybės ar tarptautinės organizacijos pradinio ar pagrindinio ugdymo programos dalį, pradinio ugdymo programą, ugdymo organizavimas

72. Mokykla priima atvykusį mokinį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pradinio, pagrindinio ugdymo programos dalį ar pradinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa), mokyti pagal Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašą, informuoja miesto švietimo ir jaunimo reikalų skyrių ir numato jo tolesnį mokymąsi, sudaro galimybes sklandžiai integruotis:

72.1. direktoriaus pavaduotojas ugdymui (ar kitas deleguotas asmuo (asmenys)):

72.1.1. išsiaiškina atvykusiojo asmens lūkesčius ir norus dėl mokymosi, švietimo pagalbos poreikio ar poreikio tam tikrą dalį laiko intensyviai mokyti lietuvių kalbos;

72.1.2. kartu su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) numato atvykusio mokyti asmens tolesnio mokymosi perspektyvą, mokyklos teikiamos pagalbos formas ir būdus; mokyklos, mokinio ir tėvų įsipareigojimus;

72.1.3. kai mokinsys nemoka ar menkai moka lietuvių kalbą, organizuoja jo lietuvių kalbos mokymąsi intensyviu būdu. Intensyviai lietuvių kalbos mokoma(si) iki vienerių metų (išimtiniais atvejais ir ilgiau). Mokykla gali siūlyti ir kitus būdus, kurie suderinami su mokinio tėvais.

72.1.4. organizuoja mokytojų darbą numatant individualias veiklas ugdymo programų skirtumams likviduoti darbą, konsultacijas.

72.1.5. sudaro mokinio mokymosi individualų planą, kuriame gali numatyti ir pamokų skaičiaus perskirstymą tarp dalykų, numatytų Bendrųjų ugdymo planų 77 punkte, sudarant galimybę kurį laiką nesimokyti kai kurių dalykų ar jų dalies, bet nepažeidžiant mokinio mokymosi poreikių.

72.2. Dalykų (iš kurių fiksuojamas programų skirtumas) mokytojai išsiaiškina individualius mokinio dalyko mokymosi poreikius ir numato individualias veiklas ugdymo programų skirtumams likviduoti, organizuoja konsultacijas (jei jos skiriamos).

72.3. Klasės vadovas, bendradarbiaudamas su pagalbos mokiniui specialistais, dalykų mokytojais numato atvykusio mokinio įtraukties į mokyklos bendruomenės gyvenimą planą:

72.3.1. numato apytikrą adaptacinio laikotarpio trukmę;

72.3.2. pasitelkia mokinius savanorius, galinčius padėti atvykusiam mokiniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą, mokytis ir ugdytis;

72.3.3. numato savo, kaip klasės vadovo, darbą su atvykusiu mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais);

72.3.4. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis;

72.3.5. stebi ir fiksuoja atvykusio mokinio individualią pažangą per adaptacinį laikotarpį.

72.4. Per adaptacinį laikotarpį mokinio pasiekimai pažymiais nevertinami, tačiau fiksuojama mokinio daroma pažanga.

72.5. Ne rečiau kaip vieną kartą per pusmetį mokinio pasiekimai ir pažanga aptariami Vaiko gerovės komisijoje.

Laikinių grupių sudarymas

73. Mokykla, įgyvendindama pradinio bei pagrindinio ugdymo programą, laikinių grupių dydį nustatė atsižvelgdama į mokinių mokymosi poreikius pagal skirtas mokymo lėšas.

74. **Minimalus mokinių skaičius laikinosiose grupėse yra 9 mokiniai**, išskyrus atvejus, kai iš paralelinių klasių nesusidaro reikiamas mokinių skaičius: (vokiečių (II) kalba, dorinis ugdymas).

75. **Minimalus mokinių skaičius neformaliojo švietimo grupėse - 12 mokinių.**

76. **Maksimalus mokinių skaičius** grupėse ne didesnis nei nustatytas didžiausias mokinių skaičius klasėje (1-4 klasėse - 26 mokiniai; 5-8 klasėse - 30 mokinių).

77. Mokyklos ugdymo turiniui įgyvendinti klasėje sudaromos laikinosios grupės:

77.1. doriniam ugdymui, jeigu tos pačios klasės mokiniai pasirinko tikybą ir etiką;

77.2. užsienio kalbai mokytis 1-4 klasėse, kai klasėje yra ne mažiau nei 20 mokinių ir atsižvelgiant į mokyklos galimybes;

77.3. per užsienio (pirmoji – anglų) kalbos pamokas 5-8 klasėse pagilintai ir nepagilintai mokytis dalyką. Maksimalus grupės dydis 20 mokinių;

77.4. per užsienio (antroji) kalbos pamokas rusų ir vokiečių kalbai mokytis:

77.4.1. per rusų kalbos pamokas klasė dalijama į grupes, jei grupėje mokosi ne mažiau kaip 21 mokinys;

77.4.2. per vokiečių kalbos pamokas jungiamos paralelių klasių mokinių grupės, jei grupėje mokosi mažiau kaip 21 mokinys;

77.5. per technologijų pamokas 5-8 klasės dalijamos į mišrias grupes, kai klasėje mokosi ne mažiau kaip 19 mokinių;

77.6. per informacinių technologijų pamokas, atsižvelgiant į darbo vietų skaičių ir įrangą kabinetuose (Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos ir saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 (Žin., 2011, Nr. 103-4858.);

77.7. per kūno kultūros pamokas atskiros berniukų ir mergaičių grupės 5-8 klasėse nesudaromos, neturint pakankamo finansavimo bei atsižvelgiant į mokinių saugumą pamokų metu;

77.8. mokymosi, švietimo pagalbai teikti (konsultacijoms), atsižvelgiant į mokyklos galimybes, panaudojant mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir pasiekimams gerinti skirtas pamokas;

77.9. pamokoms, skirtoms mokinių ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pasiekimams gerinti gali būti derinamoms ir su neformaliuoju švietimu. Minimalus mokinių skaičius grupėse – 12 mokinių. Maksimalus – 1-4 klasėse - 26 mokiniai; 5-8 klasėse - 30 mokinių.

Mokymo namie organizavimas

78. Mokinių mokymas namie organizuojamas, vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

79. Mokiniai namie mokomi savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu mokiniai gali būti mokomi tik pritarus gydytojų konsultacinei komisijai.

80. Mokiniui, mokomam namie, mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgdama į gydytojų konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą.

81. Savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu namie mokomam mokiniui skiriamos:

- 1-3 klasėse – 315 pamokų per metus, per savaitę – 9 pamokos;
- 4 klasėse – 385 pamokos per metus, per savaitę – 11 pamokų;
- 5–6 klasėse 444 pamokos per mokslo metus, per savaitę – 12 pamokų;
- 7–8 klasėse – 481 pamoka per mokslo metus, per savaitę – 13 pamokų.

82. Dalį pamokų gydytojų konsultacinės komisijos leidimu mokinys gali lankyti mokykloje arba mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Šios ugdymo pamokos įrašomos į mokinio individual ugdymo planą.

83. Mokiniams, kurie mokosi namie nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio mokymosi forma, skiriama iki 15 procentų, grupinio mokymosi forma – iki 40 procentų Bendrųjų ugdymo planų 77, 93 punktuose nustatyto pamokų skaičiaus mokiniui per savaitę ar per mokslo metus.

84. Bendroji programa 1-4 klasėse įgyvendinama ugdymą organizuojant pagal atskirus ugdymo dalykus; atsižvelgiant į mokyklos galimybes, rekomenduojama įgyvendinti visas Bendrosios programos dalykų programas, išskyrus fizinio ugdymo programą.

85. 5-8 klasėse suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos vadovo įsakymu mokinys gali nesimokyti menų, dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie dalykų, kurių mokinys nesimoko, įrašoma „atleista“. Dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų mokykloje, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą.

86. Mokyklos sprendimu mokiniui, kuris mokosi namuose, gali būti skiriama iki 2 papildomų pamokų per savaitę. Šias pamokas siūloma panaudoti mokinio pasiekimams gerinti.

Mokinio individualaus ugdymo plano sudarymas

87. Mokinio individualus ugdymo planas - tai kartu su mokiniu sudaromas jo galioms ir mokymosi poreikiams pritaikytas ugdymosi planas, padedantis išsikelti tikslus, juos įgyvendinti, prisiimti asmeninę atsakomybę už mokymąsi.

88. Mokinio individualus ugdymo planas sudaromas, siekiant užtikrinti visų mokinių įtrauktį į švietimą, teikti būtiną mokymosi ir švietimo pagalbą, pritaikyti mokymosi aplinką:

88.1. mokiniui, mokomam namie;

88.2. mokiniui, atvykusiam mokytis iš užsienio;

88.3. mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių (žr. 159 punktą) .

88.4. individualiame ugdymosi plane numatomi mokomieji dalykai, nurodomas pamokų skaičių, mokytojai; pridedama dalyko mokymo programa, kurioje numatomi mokymosi uždaviniai, apibrėžiami sėkmės kriterijai, numatomas mokinio ir mokinio tėvų indėlis į mokymąsi, reikamą mokymosi pagalbą.

88.5. sudaromas mokyklos vadovo patvirtintas ir su vienu iš tėvų (globėjų, rūpintojų) suderintas pamokų tvarkaraštis;

89. Mokinio individualus ugdymo planas rengiamas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir direktoriaus pavaduotojui ugdymui, švietimo pagalbos specialistams.

90. Sudarant individualų ugdymo planą, atsižvelgiama:

90.1. į mokinio mokymosi ir švietimo pagalbos poreikius;

90.2. formaliojo švietimo programą, mokymosi formą ir mokymosi proceso organizavimo būdą;

90.3. švietimo pagalbos specialistų, mokyklos vaiko gerovės komisijos, pedagoginių psichologinių ar švietimo pagalbos tarnybų rekomendacijas.

91. Mokinių individualūs ugdymo planai mokykloje peržiūrimi ir, jeigu reikia, koreguojami.

Aktyvioms veikloms skirtos pertraukos

92. Organizuojamos **aktyvioms veikloms skirtos pertraukos**, kurių metu sudaromos galimybės mokiniams fiziškai aktyviai judėti:

92.1. **1-4 kl. mokiniams** pertraukas organizuoja klasės mokytojos pagal sudarytą tvarkaraštį:

92.1.1. vieną dieną per savaitę mokytojos lydi mokinius į kiemą, kur organizuoja aktyvią veiklą;

92.1.2. vieną dieną per savaitę klasės mokiniams organizuoja aktyvią veiklą sporto arba aktyv salėje arba lydi į kiemą, kur organizuoja aktyvią veiklą.

92.2. **5-8 klasių mokiniams** pertraukas organizuoja kūno kultūros mokytojos:

92.2.1. vieną dieną per savaitę aktyvi veikla organizuojama sporto salėje (berniukams) ir aktyv salėje (mergaitėms);

92.2.2. vieną dieną per savaitę aktyvi veikla organizuojama sporto salėje ir berniukams, ir mergaitėms kartu.

92.3. Aktyviai veiklai skirtos pertraukos organizuojamos pagal sudarytą tvarkaraštį. Kiekvienas mokytojas privalo praveisti po 2 pertraukas per vienus mokslo metus. Šios pertraukos turi būti skirtos ugdymuisi, ne tik aktyviam laiko leidimui. Tvarkaraštį iki rugsėjo 11 d. sudaro direktoriaus pavaduotojas ugdymui, kuriojantis kūno kultūros mokytojus.

92.4. Mokytojams aktyviai veiklai skirtų pertraukų organizavimas įskaitomas į budėjimo laiką.

92.5. Organizuojami kryptingi **sveikos gyvensenos, sveikatos saugojimo ir stiprinimo renginiai**:

92.5.1. 3-4 klasių mokinių lengvosios atletikos rungčių varžybos (gegužės mėn.);

92.5.2. 1-8 klasių mokinių Solidarumo bėgimas (rugsėjo – spalio mėn.);

92.5.3. draugiškos tarpklasinės sportinių ir judriųjų žaidimų varžybos (visus metus);

92.5.4. sporto šventė (gegužės mėn.);

92.5.5. 1-4 kl. mokinių vasaros sporto stovykla pagal projektą „Draugaukime sportuodami“.

92.6. Klasių vadovai stebi ir fiksuoja mokinių elgesį; kultūringas elgesys skatinamas padėkos raštais, asmeninėmis dovanomis.

Mokymosi sąlygų sudarymas mokiniams mokytis ne tik klasėje, bet ir kitose aplinkose

93. **Mokykloje kuriama funkcionali, dinamiška, atvira ugdymosi aplinka:**

93.1. Mokymosi laikas pritaikomas ugdymosi poreikiams:

93.1.1. integruojamos ir jungiamos pamokos, vedamos netradicinės pamokos,

93.1.2. vykdomi integruoti trumpalaikiai ir kiti projektai,

93.1.3. prireikus koreguojamas pamokų tvarkaraštis.

93.2. Organizuojamos integruotų veiklų dienos (birželio mėn. I-III savaitę).

93.3. Mokytojai sudaro sąlygas mokiniams ugdytis aktyviai veikiant, tyrinėjant, bendraujant ir bendradarbiaujant įvairiose veiklose, netradicinėse aplinkose, virtualioje erdvėje. **Pamokos numatomos dalykų ilgalaikiuose planuose, žymimos el. dienyne skiltyje „Tema“.**

93.4. Erdvės pritaikomos skirtingiems ugdymosi poreikiams:

93.4.1. bent 5 proc. pamokų, vyksta kitose mokyklos erdvėse (koridoriuose, salėse, skaitykloje, bibliotekoje, kituose kabinetuose, kieme, lauko klasėje, stadione) ar kitose įstaigose (bibliotekose, muziejuose, parkuose, kitose švietimo įstaigose, teatruose, ir pan.);

93.4.2. klasių ir kitų patalpų, lauko erdvės kartu su mokiniais pritaikomos, pertvarkomos atsižvelgiant į mokinių veiklą pamokoje; Ugdymasis vyksta virtualiose erdvėse: pamokose, mokiniams ruošiant namų darbus naudojama Edmodo, Eduka klasė virtualios aplinkos, Tamo dienyne, elektroniniai paštai, mokymuisi skirti tinklapiai: „Ugdymo sodas“, „emokykla“ ir kiti.

93.5. Aplinkas ir mokymosi priemonės mokytojai kuria kartu su mokiniais. Mokyklos erdvėse eksponuojami mokinių darbai, rengiamos mokinių darbų parodos.

93.6. Ugdymo procesas yra dialogiškas:

93.6.1. mokiniai kartu su klasės vadovu stebi ir fiksuoja savo individualią pažangą,

93.6.2. mokiniai skatinami kartu su mokytoju išsikelti pamokos uždavinius,

93.6.3. mokiniams sudaromos galimybės pasirinkti užduotis pamokose, užduočių atlikimo būdą, namų darbų užduotis.

Švietimo pagalba mokiniams

94. Švietimo pagalba (psichologinė, specialioji pedagoginė pagalba, socialinė pedagoginė pagalba, specialioji pagalba) teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymu, Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215, Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229, mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 įsakymu Nr. V- 579, kitais dokumentais.

95. Švietimo pagalbos formos:

95.1. specialioji pedagoginė (specialiojo pedagogo, logopedo pagalba);

95.2. socialinė pedagoginė (socialinio pedagogo pagalba);

95.3. specialioji pagalba (mokytojo padėjėjo pagalba);

95.4. psichologo pagalba.

96. Švietimo pagalba teikiama:

96.1. mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių (specialiojo pedagogo, logopedo, mokytojo padėjėjo, socialinio pedagogo, psichologo pagalba);

96.2. mokiniams, stokojantiems socialinių įgūdžių, patiriantiems adaptacijos, elgesio, lankomumo problem (socialinio pedagogo pagalba, psichologo pagalba);

96.3. mokytojams ir mokinių tėvams (globėjams), besikreipiantiems dėl mokinių ugdymo/si sunkumų, bendravimo ir kitų problemų (specialiojo pedagogo, logopedo, socialinio pedagogo, psichologo konsultacijos);

96.4. mokiniams, patiriantiems bendravimo problemų (psichologo pagalba).

Mokymosi išteklių panaudojimas

97. Įgyvendinant keliamus mokyklos tikslus ir uždavinius, mokymo ir **mokymosi ištekliai įsigijami ir naudojami laikantis šių nuostatų:**

97.1. naudojami vadovėliai bei mokymo priemonės (taip pat ir skaitmeniniai) turi padėti siekti mokiniams bendrosiose programose apibrėžtų ugdymo/si tikslų ir rezultatų, plėtoti mokinių kompetencijas; kurtis vertybinių nuostatų sistemą, įgyti reikiamų gebėjimų, įgūdžių, žinių bei supratimo;

97.2. mokomųjų dalykų vadovėlių bei mokymo priemonių įsigijimas ir naudojimas aptariamas ir suderinamas metodinėse grupėse; metodinių grupių vadovai teikia motyvuotas paraiškas asmenims, atsakingiems už apsirūpinimą vadovėliais bei mokymo priemonėmis;

97.3. atsakingi asmenys, suderinę su mokyklos savivaldos institucijomis, įsigyjamų vadovėlių bei mokymo priemonių sąrašus teikia tvirtinti mokyklos direktoriui;

97.4. visi mokyklos mokiniai aprūpinami vadovėliais;

97.5. rekomenduojama paralelių klasių mokiniams parinkti tuos pačius vadovėlius;

97.6. mokytojas, atsižvelgdamas į klasės mokinių pasiekimus, individualias savybes, pasitaręs su klasės mokinių tėvais, suderinęs savo sprendimą su metodine grupe, administracija, mokyklos bibliotekos vedėja, gali pasirinkti skirtingus vadovėlius nei paralelių klasių mokytojai;

97.7. užsienio kalbos mokytojai vadovėlių pasirinkimą visose paralelinėse klasėse suderina tarpusavyje metodinės grupės susirinkime ir priima bendrus sprendimus;

97.8. pratybų sąsiuviniai mokiniams nėra privalomi, rekomenduojama jų nenaudoti; sąsiuvinį pasirinkimas ir naudojimas aptariamas ir suderinamas su klasės mokiniais, tėvais, metodine grupe.

Neformaliojo vaikų švietimo organizavimas

98. Neformalusis vaikų švietimas įgyvendinamas pagal Neformaliojo vaikų švietimo koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2695 (Žin., 2006, Nr. 4-115), vaikų ir jaunimo socializacijos programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. ISAK-V-1715, Vaikų ir jaunimo kultūrinio ugdymo koncepciją, patvirtintą, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. ISAK-43.

99. Neformalaus švietimo veiklos numatomos vadovaujantis progimnazijos veiklos tikslais, įvertinus veiklų poreikį ir mokyklos galimybes:

99.1. vasario – kovo mėnesį bendradarbiaujant su mokyklos mokinių savivalda atliekama 5-8 klasių mokinių ir 1-4 klasių mokinių tėvų apklausa dėl neformaliojo švietimo veiklų tikslingumo ir poreikio kitiems mokslo metams;

99.2. kovo – balandžio mėnesį mokytojai siūlo neformalaus švietimo veiklas kitiems m. m.;

99.3. direktoriaus pavaduotojas ugdymui stebi neformaliojo švietimo veiklų tikslingumą. Pastebėjus, kad mokytojo organizuojamos veiklos mokiniai nesirenka, siūloma mokytojui organizuoti kitą veiklą, atitinkančią mokinių poreikius.

99.4. pritraukiami kiti neformalaus mokinių švietimo teikėjai: progimnazijos patalpose organizuojami „Robotikos“, „Krepšinio“, „Emocinio ir fizinio lavinimo kūrybinės dirbtuvėlės“, „Futbolo akademijos“ užsiėmimai.

100. 2018-2019 ir 2020-2021 m.m. organizuojamas gabių mokinių ugdymo centras „Atradimų akademija“. 1-4 klasių mokinių veiklos suskirstytos į fakultetus: Gamtos ir tikslųjų mokslų fakultetas („Šachmatai, matematika ir logika“, „Robotika, IKT“, „Tyrinėjimai“) ir Menų („Menai“). 5-8 klasių mokiniai lanko Gamtos ir tikslųjų mokslų fakultetą („Įdomioji matematika“ bei „Tyrinėjame ir atrandame“, „Mažasis atomų pasaulis“, „Robotika“). Centras veikia pagal sudarytus nuostatus ir užsiėmimų tvarkaraštį.

101. Programos parengiamos vadovaujantis mokykloje priimtais susitarimais dėl ugdymo turinio atsižvelgiant į bendruosius iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų programų kriterijus, tvirtinamus Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro.

102. Neformalaus vaikų švietimo veiklas rekomenduojama organizuoti įvairiose mokyklos erdvėse, už jos ribų. Siūloma dalyvauti miesto, respublikos renginiuose, projektuose, konkursuose, organizuoti tarpmokyklinės veiklas, konkursus, viktorinas ir pan.

103. Neformaliojo vaikų švietimo grupių sudarymas (7, 8 priedas):

103.1. grupės sudaromos iš paralelių, gretimų, to paties koncentro klasių mokinių, atsižvelgiama į mokinių poreikius;

103.2. minimalus mokinių skaičius grupėje – 12;

103.3. grupės sudaromos iki rugsėjo 7 d;

103.4. rugsėjo 4-6 d. mokiniai pasirenka veiklas. Mokinių grupės per mokslo metus gali keistis;

103.5. mokiniai gali rinktis kelias veiklas iš siūlomų jų koncentrai; per mokslo metus pasirinktas veiklas gali keisti;

103.6. 1-4 klasių mokiniai lanko šiuos būrelius: „Saugaus eisimo ABC“, „Šokis“, „Šiuolaikinis šokis“, „Linksmoji virtuvėlė“, „Sportiniai žaidimai“, „Meistreliai“. Vyresnieji mokiniai lanko „Šiuolaikinis šokis“, „Sportiniai žaidimai“, „Kraštotyrininkų būrelis“, „Kūno kultūra su suniosios atletikos pagrindais“.

103. Neformaliojo vaikų švietimo būrelių veikla viešinama mokyklos internetiniame puslapyje, facebook paskyroje, mokyklos stenduose.

104. Mokytojas rengdamas neformalaus švietimo veiklos programą numato:

104.1. kuriame mokyklos renginyje dalyvaus mokiniai, pasirinkę jo organizuojamą veiklą;

104.2. veiklos pristatymo bendruomenei formą ir laiką.

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

105. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas yra mokyklos ugdymo turinio dalis ir dera su keliama ugdymo tikslais ir ugdymo proceso organizavimu. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus ugdymo procese vadovaujamosi teisės aktais, reglamentuojančiais pradinį ir pagrindinį ugdymą bei mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą, mokyklos priimtais sprendimais.

106. Mokyklos ugdymo procese derinamas formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimas.

106.1. Formuojamojo vertinimo paskirtis – padėti mokiniui mokytis, teikti ir gauti grįžtamąjį ryšį, stebėti daromą pažangą, suteikti pagalbą laiku, siekiant pagerinti mokinio pasiekimus.

106.2. Diagnostiniu vertinimu nustatomi mokinio pasiekimai ir pažanga, kad būtų galima tikslingai planuoti tolesnį mokymąsi, suteikti mokymosi pagalbą sunkumams įveikti. Mokinio pasiekimų diagnostinis vertinimas mokykloje atliekamas reguliariai, pagal mokymo(si) logiką, aiškius vertinimo kriterijus, mokyklos susitarimus. Diagnostinio vertinimo metu mokinio pasiekimai įvertinami mokykloje sutarta forma (tai gali būti fiksuojama, pavyzdžiui, pažymiais, kaupiamaisiais balais ir kt.). Gauta informacija remiamasi analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo ir mokymosi tikslus. **Per dieną mokiniui negali būti skiriamas daugiau kaip vienas atsiskaitomasis (kontrolinis darbas), apie kurį mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę.**

106.3. Mokinių pasiekimai baigiantis ugdymo laikotarpiui apibendrinami atsižvelgiant į bendrosiose programose pateiktus mokinių pasiekimų lygių požymių aprašymus ir įvertinami 10 balų sistemos pažymiais ar įrašu „įskaityta“, „neįskaityta“ arba „atleista“. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinis yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos direktoriaus įsakymą. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

106.4. Ugdymo laikotarpio pabaigoje (pusmečio) mokinio ugdymo pasiekimus / rezultatus apibendrina ir fiksuoja jį ugdęs dalyko mokytojas arba kitas teisės aktais nustatytas asmuo, atsižvelgiant į atitinkame ugdymo laikotarpyje gautus įvertinimus, susietus su numatytais pasiekimais bendrosiose programose. Vertinimo kriterijai mokinio pasiekimams įvertinti turi būti

susieti su bendrosiose programose konkretaus dalyko aprašytais vertinimo aprašais ir žinomi besimokančiajam.

107. Jeigu mokinys:

107.1. neatliko mokyklos numatytos vertinimo užduoties (kontrolinio darbo ar kt.), mokykla numato laiką, per kurį jis turi atsiskaityti, ir suteikia reikiamą mokymosi pagalbą, iki mokiniui atsiskaitant. Jeigu mokinys ugdymo laikotarpiu per mokyklos numatytą laiką neatsiskaitė ir nepademonstravo pasiekimų, numatytų Pagrindini ugdymo bendrosiose programose, jo pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“;

107.2. neatliko mokyklos numatytu laiku vertinimo užduočių (kontrolinių darbų ir kt.) dėl svarbių, **mokyklos vadovo pateisintų priežasčių** (pavyzdžiui, ligos), ugdymo laikotarpio pabaigoje fiksuojamas įrašas „atleista“. Tokiais atvejais mokiniams, sugrįžusiems į ugdymo procesą, suteikta reikiama mokymosi pagalba.

108. Mokykla diegia individualios mokinio pažangos stebėjimo sistemą ir tam naudoja turimus duomenis, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų, diagnostinių testų ir kt. sukurtus stebėjimo įrankius. Klasų vadovai stebi mokinių individualią mokinių pažangą – ūgtį:

108.1. Mokiniai rugsėjo mėnesį I metų pusmečiui, sausio mėnesį II metų pusmečiui bendradarbiaudami su tėvais, klasės vadovu, mokytojais išsikelia asmeninio tobulėjimo uždavinius, numato žingsnius, kaip juos įgyvendins.

108.2. Per pusmetį vykdomi klasės vadovo – mokinio, klasės vadovo – mokinio – tėvų pokalbiai, analizuojama situacija, jei reikia koreguojami uždaviniai ar priemonės jiems pasiekti.

108.3. Pusmečio/ metų pabaigoje aptariamas uždavinių įgyvendinimas, keliama nauji ar koreguojami jau anksčiau numatyti uždaviniai.

109. Mokykla Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime dalyvauja mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos arba mokyklos vadovo sprendimu. Mokinio pasiekimų rezultatai **neįskaiciuojami į ugdymo laikotarpio - pusmečio - įvertinimą**.

110. Mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, planuodami ir numatydami:

110.1. I klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą, susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo švietimo pagalbos specialisto, jeigu buvo teikta pagalba, parengtomis rekomendacijomis pradinį klasių mokytojų apie vaiko pasiekimus;

110.2. mokinių, pradedančių mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą, ugdymo organizavimą, atsižvelgia į Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo apraše pateiktą informaciją.

111. Mokykla, siekdama padėti kiekvienam mokiniui pagal išgales pasiekti aukštesnių ugdymo(si) rezultatų:

111.1. mokinio pasiekimams ir pažangai vertinti ar / ir į(si)vertinti naudoja: pažymius (10 balų vertinimo sistema), komentarus, kaupiamuosius taškus, mokymosi pasiekimų aprašus, mokinio charakteristikas, į(si)vertinimą, aprašomąjį vertinimą ir kt. Mokinių, kurie mokosi dalykų modulių, pasiekimai įvertinami „įskaityta“/ „neįskaityta“;

111.2. taiko kaupiamąjį vertinimą. Kaupiamojo įvertinimo taškai konvertuojami į dešimtbalę sistemą pagal dalykų mokytojų taikomus kaupiamojo vertinimo aprašus. **Įvertinimų konvertavimo į dešimtbalę sistemą laikas negali būti vélesnis nei mokykloje nustatytas ugdymo laikotarpis - pusmetis.** Neprivaloma konvertuoti, jeigu mokinio pasiekimai įvertinti įrašais „įskaityta“, „neįskaityta“.

111.3. užtikrina mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo būdų (projektiniai, kontroliniai darbai, testai ir kt.) ir formų dermę mokykloje (ypač mokytojams, dirbantiems toje pačioje klasėje ugdomais mokiniais), vertinimo metu sukauptos informacijos sklaidą;

111.4. kartu su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria mokinių daromą pažangą, mokymosi pasiekimus ir numato būdus gerinti mokinio ugdymo(si) pasiekimus, prireikus koreguoja mokinio individualų ugdymo planą;

111.5. informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus vadovaudamasi Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu (Žin., 1996, Nr. 63-1479; 2008, Nr. 22-804) ir mokyklos nustatyta tvarka.

112. Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis **1-8 klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu**, patvirtintu Direktorius 2017-08-31 įsakymu Nr. VI-167. Aprašas skelbiamas mokyklos internetinėje svetainėje.

113. Formaliai vertinami mokinių pasiekimai fiksuojami el.dienyne pagal numatytą šio dienyno pildymo tvarką mokykloje (Direktorius 2017-08-22 įsakymas Nr.VI-162).

114. Pradinio ugdymo dienyne įrašomi:

114.1. mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;

114.2. dorinio ugdymo pasiekimai atitinkamoje Dienyno skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „pp“ arba „np“;

114.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, ir specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje Dienyno skiltyje įrašant „pp“ arba „np“;

114.4. **baigus pradinio ugdymo programą, rengiamas Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas.** Aprašo kopija perduodama mokyklai, kurioje mokinsys mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą.

115. Pagrindinio ugdymo dienyne įrašomi:

115.1. įvertinimai 10 balų sistemos pažymiais;

115.2. įrašu „įskaityta“, „neįskaityta“ arba „atleista“. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinsys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos direktoriaus įsakymą. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMAS

Ugdymo turinio planavimas ir įgyvendinimo stebėseną

116. Programos, ilgalaikio, trumpalaikio dalyko plano, klasės auklėtojo veiklos plano rengimas:

116.1. mokytojas ilgalaikį planą, programą rengia vieneriems mokslo metams;

116.2. ilgalaikiai planai, programos rengiamos iki rugpjūčio 31 d.;

116.3. mokytojo parengtą ilgalaikį planą, pasirenkamojo dalyko, dalyko modulio, neformaliojo švietimo programą aprobuoja mokytojų metodinės grupės iki rugsėjo 9 d.; metodinės grupės vadovas suderina su kuruojančiu ugdymo vadovu iki rugsėjo 16 d.;

116.4. rengiami ir derinami elektroniniai planų variantai;

116.5. suderintas planas saugomas direktoriaus pavaduotojo ugdymui kompiuteryje, kiekvieno mokytojo, klasės auklėtojo, pagalbos mokiniui specialisto (nurodyta direktoriaus įsakymu) kompiuteryje;

116.6. ilgalaikio dalyko plano struktūra:

116.6.1. tituliname lape rašomas mokyklos pavadinimas, dalykas, klasė, parengusio mokytojo vardas, pavardė, pamokų skaičius, laikotarpis, priemonės, tikslas (kokias bendrąsias ir dalykines kompetencijas ugdysis mokiniai), uždaviniai, vertinimas.

116.6.2. vertinimo dalyje išskiriama, kaip bus vertinama mokymosi pažanga ugdymo proceso metu, taikant formuojamojo vertinimo būdus ir diagnostinį vertinimą; mokytojas, aprašydamas mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimą, vadovaujasi 2016 m. birželio 10 d. direktoriaus įsakymu Nr. V1-138 patvirtintu „1–8 klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu“.

116.6.3. Privalomos temų lentelės dalys:

Eil. Nr.	Ciklo pavadinimas	Gebėjimai	Pamokų skaičius	Integracija	Pamokos kitose aplinkose	Vertinimas	Pastabos

116.6.4. Kiekviena mokytojų metodinė grupė gali numatyti be privalomų lentelės dalių ir specifines dalis, kurios yra reikšmingos to dalyko mokymui.

116.6.5. Temų lentelės vertinimo skytyje būtina nurodyti, kokie bus atsiskaitomieji darbai (kontroliniai darbai, rašiniai, testai ir kt.).

116.7. Trumpalaikiai planai (vieno mokymosi etapo) nėra privalomi.

117. Kasdienis planavimas raštu privalomas kiekvienos klasės (grupės) kiekvienai pamokai: turi būti suformuluotas pamokos uždavinys. Mokytojas, turintis mažesnę nei 2 metų darbo stažą, rašo detalius kasdieninius planus kiekvienai pamokai (forma laisva).

118. Ilgalaikis ar trumpalaikis planas, programa turi atitikti įrašus dienyne.

119. **Klasių vadovo** veiklos plano struktūra:

119.1. tituliname lape nurodoma, kokios veiklos planas, klasė, sudarytojas;

119.2. įvade įvardijama, kurios klasės mokiniams, kokiais ŠMM dokumentais, mokyklos strateginio plano prioritetais remiamasi, į kokius svarbiausius dalykus bus orientuota, integruojamosios programos, koks ryšys su praėjusiais mokslo metais, vieši pasirodymai, kokia apimtis: kiek kartų ir kiek valandų per savaitę, kiek iš viso valandų;

119.3. analizėje aprašomos mokinių galimybės, lūkesčiai, pageidavimai;

119.4. tikslai: išskiriami bendrieji tikslai, orientuoti į asmens bendrosios kompetencijos, t. y. bendrųjų vertybinių nuostatų, gebėjimų ir žinių visumos ugdymą bei specialieji tos veiklos siekiai;

119.5. uždaviniai: numatomi konkretūs, aiškūs, pamatuojami žingsniai, veiksmai, priemonės bendriesiems ir specialiesiems veiklos tikslams pasiekti (uždaviniai tiesiogiai susiję su klasės, grupės pasirengimo lygiu, todėl turi būti aiškus ryšys su analizės dalimi);

119.6. temų lentelės privalomos dalys:

	Savaitė	I sav.	II sav.	III sav.	IV sav.	V sav.	Pastabos
Mėnuo							

Rugsėjis	Darbas su mokiniais						
	Darbas su tėvais ir kita veikla						

2 – 4, 6-8 klasių auklėtojai veiklos planus parengia iki rugsėjo 9 d.; 1-ą ir 5-ą klasių auklėtojai – iki rugsėjo 23 d.;

119.7. Parengti klasių auklėtojų planai suderinami su direktoriaus pavaduotoju ugdymui, kuriojančiu klasės vadovų veiklą, ir yra saugomi direktoriaus pavaduotojo ugdymui kompiuteryje ir kiekvieno auklėtojo (direktoriaus įsakymu nurodytame) kompiuteryje.

120. Pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių, neformaliojo švietimo programų struktūra:

120.1. tituline lapė nurodomas mokyklos pavadinimas, programa, klasė(s), mokslo metai;

120.2. įvade įvardijama, kuriai ugdymosi sričiai, dalykams, dalykui skiriama programa, kokiais ŠMM dokumentais, mokyklos strateginio plano prioritetais remiamasi; į kokius svarbiausius dalykus bus orientuota, integruojamosios programos, koks ryšys su praėjusiais mokslo metais, vieši pasirodymai (jei saviraiška); kokia apimtis: kiek kartų ir kiek valandų per savaitę, kiek iš viso valandų;

120.3. analizėje: panaudojama darbo konkrečioje klasėje įsivertinimo informacija; mokinių galimybės, lūkesčiai, poreikiai;

120.4. tikslai: programoje išskiriami bendrieji tikslai, orientuoti į asmens bendrosios kompetencijos, t. y. bendrųjų vertybinių nuostatų, gebėjimų ir žinių visumos ugdymą bei specialieji tos programos siekiai;

120.5. uždaviniai: numatomi konkretūs, aiškūs, pamatuojami žingsniai, veiksmai, priemonės bendriesiems ir specialiesiems programos tikslams pasiekti (uždaviniai tiesiogiai susiję su klasės, grupės pasirengimo lygiu, todėl turi būti aiškūs ryšys su analizės dalimi).

120.6. Temų lentelės privalomos dalys:

Eil. N r.	Užsiėmimo (ų) tema	Valandų/ pamokų skaičius	Mokymosi veiklos	Pastabos, refleksija (pildoma po pamokos)

121. Ugdymo procese per atskirų dalykų pamokas ir kitą ugdomąją veiklą naudojami metodai, kurie:

121.1. motyvuotų mokinius mokytis, skatintų suvokti mokymosi tikslus;

121.2. orientuotų į procesą, kuris ugdytų bendrąsias kompetencijas;

121.3. būtų aktualūs ir priimtini mokiniui ir įtrauktų į mokymosi procesą;

121.4. skatintų konstruktyvų, kritinį ir kūrybinį mąstymą, atsakomybę už savo mokymąsi bei rezultatus;

121.5. padėtų suvokti mokymosi kokybę ir išmokytų rasti būdus jai tobulinti;

121.6. plėtotų įgytas mokinio mokymosi strategijas, įgūdžius ir jų panaudojimą naujose situacijose;

121.7. formuotų mokinio pilietinę ir tautinę tapatybę, ugdytų bendrakultūrinę kompetenciją, toleranciją ir parengtų įsilieti į Lietuvos visuomenės gyvenimą;

121.8. ugdytų gebėjimus dirbti įvairiose mokinių grupėse.

122. Mokykloje užtikrinamas kalbinio raštingumo, ypač skaitymo gebėjimų, ugdymas per visų dalykų pamokas:

122.1. laikomasi bendrų kalbos ugdymo reikalavimų mokykloje (rašto darbus mokiniai įteikia rašytus ranka (jei mokytojas nenurodo kitaip), informacinių technologijų pamokose naudojamosi lietuviška aplinka);

122.2. mokytojai užduotis naudoja ir skaitymo gebėjimams, ir lietuvių kalbai ugdyti;

122.3. atkreipia mokinių dėmesį į kalbinės raiškos logiškumą, teiginių argumentavimą, nuoseklumą pagal Viešojo kalbėjimo infografiką;

122.4. skatinami mokiniai savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas;

122.5. vertinant mokinio pasiekimus teikiama grįžtamoji informacija ir apie kalbos mokėjimą, nurodant privalumus ir taisytinus bei tobulintinus dalykus.

PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

Bendrosios nuostatos

123. Pradinio ugdymo programa įgyvendinama vadovaujantis Bendrojo ugdymo planu, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, 1 priedo „Pradinio ugdymo bendroji programa“, Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ nuostatomis dėl ugdymo turinio kūrimo ir mokymosi pasiekimų, pradinį ugdymą, neformalųjį vaikų švietimą ir mokyklos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais bei mokyklos strateginiu planu.

124. Mokykla, vykdydama pradinio ugdymo programą ir formuodama mokyklos ugdymo turinį, užtikrina Pradinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti minimalų skiriamų pamokų skaičių per savaitę ir metus, nustatytą Bendrųjų ugdymo planų 27 punkte.

Ugdymo sričių dalykų mokymo organizavimas

125. Dorinis ugdymas.

125.1. Doriniam ugdymui skiriama viena pamoka per savaitę.

125.2. Tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų – etiką arba tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybą.

125.3. Minimalus mokinių skaičius grupėje - 12 mokinių. Nesusidarius 12 mokinių grupei, sudaroma laikinoji grupė/ grupės iš kelių srauto klasių mokinių.

125.4. Dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais pagal tėvų (globėjų) parašytą prašymą.

126. Kalbinis ugdymas.

126.1. Lietuvių kalbos dalykas yra Pradinio ugdymo programos sudedamoji dalis.

126.2. Siekiant gerinti mokinių **lietuvių kalbos pasiekimus**, skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir klausymo gebėjimai ugdomi ir per kitų dalykų ar ugdymo sričių ugdomąsias veiklas (naudojant mokomąsias užduotis teksto suvokimo gebėjimams, mąstymui ugdyti, kreipiant dėmesį į kalbinę raišką ir rašto darbus).

126.3. Mokinių raštingumo vertinimas 1-4 klasėse:

126.3.1. raštingumas vertinamas savarankiškuose, diagnostiniuose darbuose, testuose. Už raštingumo reikalavimų laikymąsi mokiniai gali gauti papildomai 1 tašką. Darbo pabaigoje rašoma: R – 1t. (R – 0 t.). Surinkus 5 taškus, jie konvertuojami į žalią lipduką, kuris įklijuojamas kaupiamojoje knygelėje lietuvių kalbos dalyko veiklos skyriuje „Rašymas“;

126.3.2. Vertinant mokinių raštingumą, laikomasi šių reikalavimų:

1 klasė

Rašo savo vardą didžiąja raide.

Rašo savo vardą, pavardę didžiąja raide (II pusmetyje).

Taiko išmoktas gramatines taisykles.

Rašo įskaitomai.

2 klasė

Rašo vardus, pavardes, pavadinimus didžiąja raide.

Skiria sakinio ribas (pradedą sakinį rašyti didžiąja raide, sakinio gale deda tinkamą skyrybos ženklą).

Taiko išmoktas gramatines taisykles.

Rašo įskaitomai.

3 – 4 klasės

Rašo vardus, pavardes, pavadinimus didžiąja raide.

Skiria sakinio ribas (pradedą sakinį rašyti didžiąja raide, sakinio gale deda tinkamą skyrybos ženklą).

Teisingai kelia žodžius į kitą eilutę.

Taiko išmoktas gramatines taisykles.

Rašo įskaitomai.

126.4. pirmosios užsienio kalbos mokymas:

126.4.1. pirmosios užsienio kalbos (anglų) mokoma(si) antraisiais – ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais;

126.4.2. užsienio kalbai mokytis visose 2-4 klasėse skiriama po 2 ugdymo valandas per savaitę;

126.4.3. užsienio kalbą pradinėse klasėse moko užsienio kalbos mokytojo kvalifikaciją turintys mokytojai, išklausę pradinio ugdymo metodikos kursą ir turintys kvalifikaciją patvirtinanti dokumentą;

126.4.4. klasė dalijama į grupes, esant klasėje ne mažiau kaip 20 mokinių ir atsižvelgiant į mokyklos galimybes.

127. Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas.

127.1. Gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama **pusė** pasaulio pažinimo dalykui skirtą ugdymo laiko. Rekomenduojamos ugdymo veiklos, sudarančios sąlygas ugdyti praktinius gamtamokslinius gebėjimus, todėl dalį (**vieną ketvirtąją**) dalykui skiriamo laiko ugdymas turėtų vykti tyrinėjimams palankioje aplinkoje, natūralioje gamtinėje (pvz., parke, miške, prie vandens telkinio ar pan.) aplinkoje, laboratorijose.

127.2. Socialiniams gebėjimams ugdyti rekomenduojama dalį (**vieną ketvirtąją**) pasaulio pažinimo dalyko laiko skirti ugdymo procesą organizuojant socialinės, kultūrinės aplinkos

pažinimui palankioje aplinkoje (pvz., lankantis visuomeninėse, bendruomenių, kultūros institucijose ir pan.).

128. Fizinis ugdymas.

128.1. Mokiniam sudarytos sąlygos lankyti ne mažiau kaip 105 fizinio ugdymo pamokas per metus (3 pamokos per savaitę) vieną pamoką per savaitę 1-4 klasėse **skiriant šokiui**.

128.2. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės organizuojamos taip:

128.2.1. mokiniai dalyvauja ugdymo veiklose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį, pagal gydytojo rekomendacijas;

128.2.2. tėvų (globėjų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje;

128.2.3. siekiant skatinti mokinių fizinį aktyvumą, sveikatinimą, mokykloje ugdymo proceso metu organizuojamos aktyviai skirtos pertraukos.

129. Meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, šokis).

129.1. Technologiniam ugdymui rekomenduojama skirti ne mažiau kaip vieną trečiąją dailės technologijų dalykui skiriamo laiko, nurodyto Bendrojo ugdymo plano 27 punkte (70 val. per mokslo metus arba po 2 val. per savaitę).

129.2. Šokio programa įgyvendinama, skiriant 35 val. per metus (1 val. per savaitę) iš fizinio ugdymo dalykui skiriamo laiko.

130. Mokykla, siekdama mažesnio mokinių mokymosi krūvio ir įvairiapusiškesnio fizinio ugdymo, mokiniui, lankančiam neformaliojo vaikų švietimo ir (ar) formalųjį švietimą papildančio ugdymo veiklas ir pateikusiai tai įrodančią informaciją, **fizinio aktyvumo pamokas (ar jų dalį)** mokykla gali įskaityti. Šių programų turinys turi derėti su Bendrųjų programų turiniu.

Pradinio ugdymo bendrosios programos ugdymo dalykams įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius per savaitę ir per metus

Dalykai	Dalyko savaitinių ugdymo valandų skaičius				Prad. ugd. programa (1–4 kl.)
	1 klasėje	2 klasėje	3 klasėje	4 klasėje	
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	1 (35)	1 (35)	1 (35)	1 (35)	4 (140)
Lietuvių kalba	8 (280)	7 (245)	7 (245)	7 (245)	29 (1015)
Užsienio kalba (anglų)	-	2 (70)	2 (70)	2 (70)	6 (210)
Matematika	4 (140)	5 (175)	4 (175)	5 (140)	18 (630)
Pasaulio pažinimas	2 (70)	2 (70)	2 (70)	2 (70)	8 (280)
Dailė ir technologijos	2 (70)	2 (70)	2 (70)	2 (70)	8 (280)
Muzika	2 (70)	2 (70)	2 (70)	2 (70)	8 (280)
Fizinis ugdymas*	2(70)	2(70)	2(70)	2(70)	8 (280)
Šokis	1(35)	1(35)	1(35)	1(35)	4 (140)
Iš viso privalomų pamokų skaičius per savaitę, per mokslo metus	22 (770)	24 (840)	23 (805)	24 (840)	93 (3255)
Pamokos, skiriamos	1	1	1	2	5

mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti skaičius per savaitę; per mokslo metus	(35)	(35)	(35)	(70)	(175)
Neformalusis vaikų švietimas	2(70)	2(70)	2(70)	2(70)	8 (280)

** Fizinis ugdymas įgyvendinamas pagal pradinio ugdymo kūno kultūros bendrąją programą.*

PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

Bendrosios nuostatos

131. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą ir formuodama mokyklos ugdymo turinį, užtikrina Pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti minimalų skiriamų pamokų skaičių per metus (per savaitę), nustatytą Bendrųjų ugdymo planų 77 punkte.

132. Mokykla taip pat siūlo:

132.1. pagilinto anglų kalbos dalyko mokymosi programą nuo 5 klasės;

132.2. lietuvių kalbos modulius: „Skaitymo gebėjimų ugdymas“ – 6 ir 8 klasėse; „Kalbos vartojimo praktikumą“ 5 ir 7 klasėse.

133. Socialinė - pilietinė veikla pagrindinio ugdymo programoje yra privaloma (10 pamokų per metus), siejama su pilietiškumo ugdymu, mokyklos bendruomenės tradicijomis, vykdomais projektais, kultūrinėmis bei socializacijos programomis ir pan.

Dalykų sričių ugdymo turinio įgyvendinimo ypatumai

134. Dorinis ugdymas.

134.1. Dorinį ugdymo dalyką (tikyba ar etiką) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi pats. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etiką arba tikybą rekomenduojama riktis dvejiems metams (5-6; 7-8 klasėms).

134.2. Mokykla, formuodama ugdymo turinį ir siekdama ugdyti mokinių kompetencijas, formaliąsias dorinio ugdymo dalykų pamokas sieja su neformaliosiomis praktinėmis mokinių veiklomis ir rekomenduoja mokytojams per metus organizuoti ir paskatinti mokinius dalyvauti bent vienoje karitatyvinėje veikloje, padedančioje ugdytis pagarbos, rūpinimosi, pagalbos kitam ir kitokiam vertybines nuostatas ir įgyti realios globos patirties.

135. Lietuvių kalba ir literatūra.

135.1. Progimnazija, įgyvendindama ugdymo turinį ir siekdama gerinti mokinių skaitymo bei kalbos vartojimo gebėjimus, iš pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams ir mokymosi pagalbai teikti, siūlo mokiniams rinktis:

135.1.1. lietuvių kalbos dalyko modulį „Skaitymo gebėjimų ugdymas“ - 6 ir 8 kl.;

135.1.2. lietuvių kalbos dalyko modulį „Kalbos vartojimo praktikumas“ 5 ir 7 kl..

136. Užsienio kalbos.

136.1. Užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos.

136.2. Nuo 5 klasės iš pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams ir mokymosi pagalbai teikti, mokykla siūlo anglų kalbą mokytis pagilintai:

136.2.1. sudaroma ne daugiau kaip viena pagilinto anglų kalbos mokymo(si) grupė, jei yra dvi srauto klasės; dvi grupės, jei yra trys srauto klasės, atsižvelgiant į 4 klasėje mokslo metų pabaigoje atlikto anglų kalbos testo rezultatus;

136.2.2. mokytiis pagilintai mokykla rekomenduoja, jei mokinys teisingai atliko ne mažiau kaip 70 procentų testo užduočių;

136.2.3. keliems mokiniams surinkus vienodą procentą taškų, žiūrima į mokinio anglų kalbos 4 klasės metinį įvertinimą;

136.2.4. tėvai (rūpintojai, globėjai), savo sprendimą įformina prašymu.

136.3. Antrosios užsienio kalbos mokytis pradama nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka, o mokinys nuo 14 iki 16 metų tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu pats renkasi antrąją užsienio kalbą: rusų ir vokiečių kalbas.

136.4. Keisti užsienio kalbą nebaigus pagrindinio ugdymo programos, galima tik tokiu atveju, jeigu mokinio norimos mokytis užsienio kalbos pasiekimų lygis ne žemesnis, nei numatyta tos kalbos Bendrojoje programoje, arba jei mokinys yra atvykęs iš kitos Lietuvos ar užsienio mokyklos ir šiuo metu lankoma mokykla dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės tęsti mokytis pradėtą kalbą. Gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu, mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

136.4.1. vienerius mokslo metus jam skiriama ne mažiau nei viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

136.4.2. susidarius mokinių laikinajai grupei, kurios dydį numato mokykla, atsižvelgdama į mokymo lėšas, visai grupei skiriamos dvi papildomos pamokos.

136.5. Jei mokinys yra baigęs tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą ir mokykla nustato, kad jo vienos užsienio kalbos pasiekimai yra aukštesni, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokykla įskaito mokinio pasiekimus ir konvertuoja į dešimtbalę vertinimo sistemą. Mokykla sudaro mokiniui individualų užsienio kalbos mokymosi planą ir galimybę vietoje užsienio kalbos pamokų lankyti papildomas lietuvių kalbos ir literatūros ar kitos kalbos pamokas kitose klasėse.

136.6. Jeigu mokinys yra atvykęs iš kitos mokyklos ir, tėvams (globėjams, rūpintojams) pritarus, pageidauja toliau mokytis pradėtos kalbos, o mokykla neturi tos kalbos mokytojo:

136.6.1. mokiniui sudaromos sąlygos lankyti užsienio kalbos pamokas kitoje mokykloje, kurioje vyksta tos kalbos pamokos, suderinus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais) ir su Švietimo ir jaunimo reikalų skyriumi. Skiriant pamokų skaičių, vadovaujamas bendrųjų ugdymo planų 77 punktu;

136.6.2. mokinys gali kalbos mokytis neformaliojo švietimo įstaigoje ir siekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose nurodytų pasiekimų (pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis). Tokiais atvejais jis privalo reguliariai pildyti savo Europos kalbų aplanką ir rinkti kalbos mokėjimo lygį patvirtinančius dokumentus. Juos turi pateikti mokyklai pagal iš anksto priimtą susitarimą, kuriame numatytas atsiskaitymo laikas ir apibrėžti pasiekimų įvertinimo kriterijai.

137. Gamtos mokslai.

137.1. Mokykla užtikrina, kad eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti yra skiriama **ne mažiau kaip 30 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus;**

137.2. Suplanuota veikla fiksuojama ilgalaikiuose planuose, suderinama metodinėje grupėje.

138. Technologijos.

138.1. Mokiniai kiekvienoje klasėje (5-8 klasėse) mokomi proporcingai paskirstytą laiką mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programoms.

138.2. 5-8 klasėse sudaromos mišrios grupės, klasėse mokytojai grupėmis keičiasi kas pusmetį.

138.3. Jei klasė nedalijama į grupes dėl per mažo mokinių skaičiaus (mažiau nei 19 mokinių), 2 pamokos per savaitę I pusmetį skiriamos vienam mokytojui, o II pusmetį kitam technologijų mokytojui.

139. Informacinės technologijos.

139.1. 7-8 klasėse skiriamos 37 informacinių technologijų dalyko pamokos per dvejus metus:

139.1.1. 7 klasėje pirmą pusmetį pamokos skiriamos informacinių technologijų bendrosios programos kursui (apie 50 proc. metinių pamokų), o antrą pusmetį informacinių technologijų mokoma integruotai (kiti 50 proc. pamokų) su anglų kalba; 8-oje klasėje priešingai: pirmą pusmetį informacinių technologijų mokoma integruotai (apie 50 proc. metinių pamokų) su anglų kalba, o antrą pusmetį pamokos skiriamos informacinių technologijų bendrosios programos kursui (kiti 50 proc. pamokų);

139.1.2. 2019-2020 m. m. 8 klaseje informacinių technologijų mokoma integruotai su anglų kalba visus mokslo metus;

139.1.3. Integruojant anglų kalbos dalyko ir informacinių technologijų programas pamoką planuoja ir dalyko mokytoją konsultuoja informacinių technologijų mokytojas, pamokoje dirba vienas anglų kalbos mokytojas.

139.1.4. Informacinių technologijų dalyko apskaitą tvarko abiejų dalykų mokytojai atskiruose el. dienyno puslapiuose. Informacinių technologijų dalyko mokinių pasiekimai anglų kalbos dalyko pamokose pažymiais nevertinami.

140. Socialiniai mokslai.

140.1. Mokymąsi per socialinių mokslų pamokas rekomenduojama grįsti tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu ir/ ar projektiniu darbu, panaudojant informacines komunikacines technologijas.

140.2. Mokymą rekomenduojama organizuoti netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, vietos savivaldos institucijose, saugomų teritorijų lankytojų centruose ir kt.), naudotis virtualiosiomis mokymosi aplinkomis.

140.3. Laisvės kovų istorijai mokytis mokykloje skirti ne mažiau kaip 18 pamokų mokantis pagal pagrindinio ugdymo programą, integruojant temas į istorijos dalyko pamokas.

140.4. Istorijos dalyko 5–6 klasės turinį išdėstyti tokiu eiliškumu: 5 klasėje dėstyti Lietuvos istoriją, 6 klasėje kursą pradėti dėstyti nuo Europos istorijos.

140.5. Mokykla, formuodama ugdymo turinį ir siekdama ugdyti mokinių kompetencijas, formaliąsias socialinio ugdymo dalykų pamokas rekomenduoja sieti su neformaliosiomis praktinėmis mokinių veiklomis: mokytojams per vienerius mokslo metus organizuoti ir skatinti mokinius dalyvauti bent vienoje pilietinėje akcijoje ar iniciatyvoje, padėsiančioje teorines pilietiškumo žinias įprasminėti bendradarbiaujant su įvairiomis vaikų ir jaunimo organizacijomis, interesų grupėmis, valdžios ir savivaldos institucijomis.

140.6. Rekomenduojama į istorijos, geografijos dalykų turinį integruoti Lietuvos ir pasaulio realijas, jas pagal galimybes ir mokinių galias sistemingai atskleisti ir aptarti su mokiniais.

141. Fizinis ugdymas.

141.1. Mokykloje yra sudarytos sąlygos kiekvienam mokiniui pasirinkti jo pomėgius atitinkančią neformaliojo švietimo programą, skirtą fizinio aktyvumo veikloms. Kūno kultūros mokytojai tvarko mokinių, lankančių šias programas, apskaitą.

141.2. Mokykla, atsižvelgdama į savo finansines galimybes, mokinių skaičių klasėse, atskirų berniukų ir mergaičių grupių nesudaro.

141.3. Organizuojant kūno kultūros pamokas patalpose atsižvelgiama į Higienos normos reikalavimus.

141.4. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą; tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje.

141.5. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

141.6. Mokykla mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą: stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą kompiuterių klasėje, bibliotekoje, skaitykloje, konsultacijas, socialinę veiklą.

142. Žmogaus sauga.

142.1. Žmogaus saugos ugdymas pagrindinio ugdymo programoje organizuojamas vadovaujantis Žmogaus saugos bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668);

142.2. Žmogaus saugos mokomoji programa 5–6 klasėse intensyvinama, dviejų metų kursą išdėstant 5 klasėje, skiriant 1 valandą per savaitę; 7 klasėje - skiriama 1 val. per savaitę (pamokas 18 val. per metus) pamokas organizuojant II pusmetį, o 8 klasėje - 1 val. per savaitę (19 val. per metus) pamokas organizuojant I pusmetį; 2019-2020 m. m. 8 klasių mokiniams žmogaus saugos pamokos neorganizuojamos;

142.3. Žmogaus saugos kursas įskaitomas į minimalų mokiniams privalomų pamokų skaičių, apskaita tvarkoma atskirame klasės elektroninio dienyno puslapyje.

143. Mokykloje laikomasi bendrojo **raštingumo ugdymo reikalavimų per visų dalykų pamokas:**

143.1. mokiniai per pamokas kalba bendrine kalba, taisyklingai vartoja ir kirčiuoja žodžius, dalyko sąvokas ir terminus, rišliai atsakinėja į klausimus;

143.2. mokiniai aiškiai ir tvarkingai rašo lentoje, sąsiuvinuose, naudoja lietuvišką raidyną;

143.3. mokinių sąsiuviniai švarūs, tvarkingi, aplenkti, viršeliai užrašyti pagal vienodus reikalavimus;

143.4. kiekvieno dalyko mokytojas atsižvelgia į mokinių raštingumą, vertina pagal savo susikurtą vertinimo sistemą;

143.5. visus viešai skelbiamus raštus, vaizdinę informaciją tiek mokytojai, tiek mokiniai publikuoja parengtą tik pagal bendruosius lietuvių kalbos reikalavimus.

Pagrindinio ugdymo programos pirmajai daliai (5-8 klasės) grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius per savaitę ir per metus

Ugdymo sritys ir dalykai	Dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičius dalykui				Pagr. ugd. programos I-oje dalyje (5–8 kl.)
	5 klasėje	6 klasėje	7 klasėje	8 klasėje	
Dorinis ugdymas					
Dorinis ugdymas (tykyba arba etika)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	4 (148)

Kalbos					
Lietuvių kalba ir literatūra	5 (185)	5 (185)	5 (185)	5 (185)	20 (740)
Užsienio kalba (1-oji - pagilintai)	3+1* (111+37*)	3+1* (111+37*)	3+1* (111+37*)	3+1* (111+37*)	12+4* (444+148*)
Užsienio kalba (1-oji) - nepagilintai	3 (111)	3 (111)	3 (111)	3 (111)	12 (444)
Užsienio kalba (2-oji)	-	2 (74)	2 (74)	2 (74)	6 (222)
Matematika ir informacinės technologijos					
Matematika	4 (148)	4 (148)	4 (148)	4 (148)	16 (592)
Informacinės technologijos	1 (37)	1 (37)	0,5 (19)	2019-2020 m. m. 0 2020-2021 m. m. 0,5 (18)	3 (111)
Gamtamokslinis ugdymas					
Gamta ir žmogus	2 (74)	2 (74)	-	-	4 (148)
Biologija	-	-	2 (74)	1 (37)	3 (111)
Chemija	-	-	-	2 (74)	2 (74)
Fizika	-	-	1 (37)	2 (74)	3 (111)
Socialinis ugdymas					
Istorija	2 (74)	2 (74)	2 (74)	2 (74)	8 (296)
Socialinė - pilietinė veikla (per mokslo metus)	10 val.	10 val.	10 val.	10 val.	40 val.
Geografija	-	2 (74)	2 (74)	2 (74)	6 (222)
Meninis ugdymas					
Dailė	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	4 (148)
Muzika	1 (37)	1 (37)	1 (37)	1 (37)	4 (148)
Technologijos, fizinis ugdymas, žmogaus sauga					
Technologijos	2 (74)	2 (74)	2 (74)	2019-2020 m. m. 2 (74) 2020-2021 m. m. 1 (37)	7 (259)
Fizinis ugdymas	3 (111)	3 (111)	2 (74) 2020-2021 m. m. 3 (111)	2 (74)	10 (370) 2020-2021 m. m. 11 (407)
Žmogaus sauga	1 (37)	-	0,5 (18)	2019-2020 m. m. 0 2020-2021 m. m. 0,5 (19)	2 (74)
Minimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę	26	29	29 2020-2021 m. m. 30	30	114 2020-2021 m. m. 115
Minimalus privalomas pamokų skaičius mokiniui per 2019-2020 m. m.	962	1073	1073	1110	4218
Minimalus privalomas pamokų skaičius mokiniui per 2020-2021 m. m.	962	1073	1110	1110	4255
Pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, skaičius per savaitę; per m. m.	3 (111)	3 (111)	3 (111)	3 (111)	12 (444)
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius per mokslo metus; per savaitę – neįskaičiuojant mokinių atostogų)	74 (2)	74 (2)	74 (2)	37 (1)	259 (7)

* - pamokos, skirtos pagilintai mokytis anglų kalbą (1-oji užsienio kalba)

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIŲ DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

144. Mokykla sudaro sąlygas visų mokinių įtraukčiai į švietimą, teikia būtiną mokymosi ir švietimo pagalbą, pritaiko mokymosi aplinką.

145. Mokykla, organizuodama specialiųjų poreikių mokinių ugdymą, atsižvelgia į mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius, jų lygį (nedideli, vidutiniai, dideli ir labai dideli); mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą; ugdymo programą (bendrąją, pritaikytą ar individualizuotą ugdymo programą); švietimo pagalbos specialistų, mokyklos Vaiko gerovės komisijos, pedagoginių psichologinių tarnybų rekomendacijas; mokyklos ir tėvų (globėjų) įsipareigojimus, įteisintus mokymo sutartyje; turimas mokymo lėšas; mokymosi ir švietimo pagalbos reikmes.

146. Pagalba mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, teikiama vadovaujantis **Mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių išaiškinimo ir pagalbos teikimo tvarka (Direktoriatas 2017-08-22 įsakymas Nr.V1-161)**. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą, švietimo pagalbą organizuoja ir koordinuoja mokyklos Vaiko gerovės komisija.

147. Mokykla kiekvienam mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, sudaro individualų ugdymo planą, kuriame nurodomos bendrosios, pritaikytos ar individualizuotos programos, **įgyvendinamos pagal Bendrojo ugdymo plano 27, 77 punktus (27 - pradinio, 77 - pagrindinio)**, švietimo pagalbos teikimas, specialiosios pratybos ir pamokos, kitų specialistų teikiama pagalba.

148. Bendrojo ugdymo dalykų programas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, pritaiko, individualizuoja mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir poreikius, Pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas, mokyklos specialiojo pedagogo, logopedo rekomendacijas.

149. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai mokomi visiško integravimo būdu pagal atitinkamos klasės ugdymo planą. Jiems teikiama specialioji pedagoginė, socialinė pedagoginė, psichologinė, specialioji pagalba.

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, pažangos ir pasiekimų vertinimas

150. Mokinių, kurie mokosi pagal bendrąją dalyko programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose numatytus pasiekimus vadovaujantis mokyklos ugdymo planu.

151. Mokinio, kuris mokosi pagal pritaikytą bendrąją ugdymo programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal bendrojoje programoje numatytus pasiekimus, atsižvelgiant į mokinio daromą asmeninę pažangą, vadovaujantis mokyklos ugdymo planu. Ugdymo turinio pritaikymas, vertinimo kriterijai, pa(si)tikrinimo būdai bei naudojamos mokymo(si) priemonės aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais. Jeigu pusmečio, metų dalyko įvertinimas yra nepatenkinamas, mokytojas Vaiko gerovės komisijai pagrindžia tokį vertinimą bei koreguoja pritaikytą bendrąją dalyko programą.

152. Mokinių, kurie mokosi pagal individualizuotą bendrąją ugdymo programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal individualizuotose programose numatytus pasiekimus. Mokinių individuali mokymosi pažanga ir pasiekimai nelyginami su kitų klasės mokinių pasiekimais ir pažanga. Pradinių klasių mokinių mokymosi pažanga ir pasiekimai fiksuojami atitinkamoje el. dienyno skiltyje, įrašant „pp“ arba „np“. 5-8 klasių mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami pažymiais.

Jeigu pusmečio, metų dalyko įvertinimas yra nepatenkinamas ar patenkinamas, mokytojas Vaiko gerovės komisijai pagrindžia tokį vertinimą bei koreguoja individualizuotą bendrąją dalyko programą.

Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos teikimas

153. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.

154. Mokykla specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą mokiniui teikia vadovaudamasi teisės aktais ir įgyvendindama pedagoginės psichologinės tarnybos ir mokyklos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijomis.

155. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

156. Specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, teikia:

156.1. logopedas; logopedo pagalba teikiama mokiniams ne pamokų ir pamokų (turintiems didelių specialiųjų ugdymosi poreikių) metu;

156.2. specialusis pedagogas; specialiojo pedagogo pagalba teikiama per lietuvių kalbos ir matematikos pamokas;

157. Specialioji pagalba teikiama vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“.

158. Specialiąją pagalbą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, teikia:

158.1. mokytojo padėjėjas; mokytojo padėjėjas pagalbą teikia vidutinių ir didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, kuriems tokią pagalbą rekomendavo PPT. Pagalba teikiama pamokų, pertraukų, popamokinės veiklos, neformaliojo ugdymo, renginių ir išvykų metu.

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymas namie

159. Mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu organizuoja mokykla pagal mokyklos vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės tarnybos, gydytojų rekomendacijas sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

SUDERINTA

*Panevėžio „Šaltinio“ progimnazijos tarybos
pirmininkė*

Silvija Masiene
2019-06-19

SUDERINTA

*Panevėžio miesto savivaldybės administracijos
Švietimo ir jaunimo reikalų skyriaus vedėjas*

Dainius Šipelis
2019-08-

